І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 240. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 19-го ГРУДНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 19, 1962 No. 240. VOL. LXIX.

ПРЕЗИДЕНТ ПОТВЕРДЖУЄ ТРУДНОЩІ З МОСКВОЮ; НЕ ВТРАЧАЄ НАДІЇ НА МИР

Вашингтон. — В понеділок 17-го грудня радієві й телевізійні стації передавали одногодинне інтерв'ю з президентом Кеннеді, яке з ним відбули представники трьох радієвих і телевізійних корпорацій, і заявив, що треба ще деякого часу, щоб „могло прийти до дійсного порозуміння з совєтським прем'єром Микитою Хрущовим". Президент сказав, що після кубінської аффери стало труднішим порозуміння із СССР. Але Президент додав, що „легше нам є говорити з Хрущовим, як домовлюватись з китайськими комуністами". Президент в своєму інтерв'ю давав оцінку про працю за 23місяці побуту в Білому Домі і заявив, що закордонні проблеми впливають і на вирішування численних внутрішніх справ. Президент вказав на те, що СССР два місяці тому хотів довозом агресивної зброї на Кубу та присланням на той острів численних своїх вояків порушити рівновагу в обширі Карибського моря, бо далекосяжні совєтські ракети могли бути випущені проти ЗДА. Те саме завдання мали і совєтські бомбовики. Президент заявив, що ЗДА обстоюють, щоб міжнародна інспекція ствердила, що на Кубі дійсно немає совєтських ракет і щоб совєтські збройні сили залишили Кубу. Але Президент додав, що фотографічна камера на розвідних літаках є найкращою американською інспекцією, бо тоталітарний уряд Кастра не хоче дозволити на інспекцію міжнародної комісії. Президент не хотів відповіді, чи ЗДА будуть старатися поглибити розходження між комуністичним Китаєм і СССР. Він заявив, що важливішим є помагати справі миру тим способом, що дається допомогу тим районам, де населення терпить нужду. Хоч реакція ЗДА в кубінській справі навчила дечого Хрущова, то небезпека ще не минула і Захід не сміє спочивати на лаврах, бо одна якась помилка може спричинити катастрофу. Куба була головною темою інтерв'ю Президента, відбутого в неділю і записаного на рекорді. Президент оповідав, як він конферував із совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком, який мусів признати, що на Кубі є совєтські ракети, коли побачив американські фота тих ракет. Але Президент сказав, що немає жадної розумової причини, чому „дві багаті і повні енергії країни (ЗДА і СССР) не мали б жити в мирі". Але на перешкоді тому є комуністична експанзія, яку яскраво видно тепер у китайських комуністів. Кеннеді заявив, що він відкидає той аргумент, що ЗДА повинні підтримувати Хрущова за те, що наслідник комуністичного диктатора міг би бути гіршим. „Я не знаю, хто ним буде його наслідник", — сказав Президент. Президент обороняв становище уряду, який вислав був військо до університету в Міссісіпі, щоб охоронити студента - негра Мередіта. Він говорив про ракети „Скайболт" і заявив, що цю справу має вирішувати в конференції із англійським прем'єром Мекміленом.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ НАРАДИ, ПІДСУМОВУЮЧИ ПРАЦЮ В ЦЬОМУ РОЦІ ТА ПЛЯНУЮЧИ ЇЇ НА НАСТУПНИЙ РІК

Джерзі Сити. — В понеділок 17-го грудня тут у приміщенях головної канцелярії Українського Народного Союзу відбулися цілоденні наради Головного Екзекутивного Комітету цієї великої організації, під час яких пороблено загальні підсумки праці і її результатів в 1962-му році, який кінчається, та накреслено загальний плян праці на 1963-ій рік, який вкоротці почнеться. В нарадах, якими проводив головний предсідник Йосип Лисогір, взяли, крім нього, участь заступник головного предсідника інж. Степан Куропась з Шикаґа, головний секретар д-р Ярослав Падох і головний касир Роман Слободян, як також ред. А. Драган. Заступниця гол. предсідника пані Анна Герман, як і запрошений на наради д-р Вол. Ґалан, були перешкоджені і не могли взяти в них участи. Головний касир п. Роман Слободян, звітуючи за касовий департамент, ствердив, що в цьому році інвестовано кругло $700,000.00 у вартісних паперах (бондах), в $900,000.00 в гіпотечних позичках. Від останніх нарад Екзекутиви, що відбулися 15-го жовтня, інвестовано в бондах $204,747.00, а в гіпотечних позичках (морґеджах) $355,500.00 П. Й. Лисогір вияснив, що з усього майна, що добігає вже 27 мільйонів долярів, 20 мільйон інвестовано в бондах, а 6 мільйонів в гіпотечних позичках. Він уважає, що виявлена тенденція більших інвестицій в гіпотечних позичках повинна б продовжуватися і в дальшій господарській політиці УНС, аж бодай яких 35 до 40 відсотків майна УНСоюзу буде інвестованих в гіпотечних позичках, які приносять більше прибутку, ніж інвестиції в бондах. Він також поінформував, що три члени Екзекутиви, які працюють в гол. канцелярії, перевели в листопаді перевірку здепонованих у банках вартісних паперів УНСоюзу та ствердили, що ці вартості переховуються і зберігаються в повному порядку. Окрему увагу приділено під час нарад справі заборгованости кількох відділів, зглядно їх секретарів з вкладками та рішено поробити рішучі заходи для полагодження тієї справи. Гол. касир ствердив, що в довгій історії УНСоюзу не було випадку, щоб будь-який секретар відділу не розрахувався із своїх зобов'язань, що є найкращим свідоцтвом солідности союзових працівників та рівночасно одною з багатьох передумов того великого довір'я, що його має УНСоюз як в своєму громадянстві, так і в урядових колах. Гол. секретар д-р Ярослав Падох, звітуючи за організаційний відділ, ствердив, що величезні організаційні успіхи УНСоюзу в першому півріччі зменшилися в другому півріччі, після 25-ої конвенції, що відбулася з кінцем травня. Це вже є певна закономірність у розвитку УНСоюзу, що організаційні зусилля перед кожною конвенцією зменшуються після конвенції. Тим не менше, УНСоюз у цьому році по кінець листопада здобув кругло 3,800 нових членів, що треба вважати поважним досягненням і всієї нашої громади. Можна очікувати, що цей успіх збільшиться ще впродовж останніх тижнів цього року. Вислухавши звіту гол. секретаря, Екзекутива винесла ряд рішень в організаційних справах. Рішено, між іншим, виконати постанову конвенції та реактивізувати членів з виплаченими грамотами в клясах Р-20, Р-65 та „О", себто привернути цим членам права активних членів, під умовою, що вони вплачуватимуть свої внески до фондів, передплачуватимуть „Свободу" та підпишуть відповідну заяву. Розглянено поодинокі схвалені конвенцією зміни в статуті та рішено поробити заходи для введення в життя нової грамоти на забезпечення на випадок припадкової смерти та на випадок втрати частини тіла (руки чи ноги).

Дальше рішено: Повести відповідну акцію для злуки менших відділів для їх активізації; Відбути секретарсько-організаційні вишкільні курси в більших союзових округах, зокрема в таких місцевостях, як Шикаґо, Дітройт, Питтсбург і Торонто; заанґажувати до організаційної праці в УНСоюзі спосібних громадян - емеритів; приготовити чи затвердити почату вже підготову та опублікувати ряд виснювальних матеріялів про вартості і користі із забезпечення в УНСоюзі. Окрему увагу приділено організаційним плянам на 1963-ий

(Закінчення на стор. 3-ій)

Суд визнав Комуністичну Партію ЗДА за аґента Москви; покарав гривною за порушення закону про реєстрацію

Вашингтон. — Суд присяжних 17-го грудня визнав винною комуністичну партію ЗДА в тому, що, згідно з законом із 1950-го року (закон МекКаррана) не зареєструвалася в Контрольній Раді Підривних Діяльностей як аґент СССР. Федеральний суддя Алексaндер Гольцофф негайно визначив найвищий вимір кари — по $10,000 гривни за кожний пункт провини, отже разом $120,000. Жюрі складалося з 8-ох жінок і 4-ох чоловіків і воно нараджувалося тільки 35 мінут. Адвокати, які на суді заступали Комуністичну партію, негайно зголосили апеляцію до Окружного Апеляційного Суду ЗДА. Внесення апеляції припиняє вплату грошової кари. Суд засудив партію, як організацію. Коли Апеляційний Суд відкине апеляцію, то партія мусітиме заплатити грошову кару, і суд зможе продати на ліцитації партійний масток. Тепер уряд судитиме партійних урядовців, бо згідно з законом вони мали б реєструватися після того, як партія не зареєструвалася. Першими стануть перед судом генеральний секретар комуністичної партії Ґас Голл і її голова — Бенджемін Дейвіс. За злочин нереєстрації не загрожує кара тюрми. Жюрі відкинуло твердження адвоката, що реєстрація комуністів як аґентів СССР була б самооскарженням. Жюрі ствердило, що партія свідомо не зареєструвалася, і тому вона провинилася проти закона про реєстрацію чужих аґентів. Найвищий Суд ЗДА в 1962-му році підтримав закон про реєстрацію чужих аґентів згідно з законом 1950-го року, але не зайняв становища про те, чи примус реєстрації може бути уважаний за самооскарження. Після другої світової війни Комуністична партія мала 80,000 членів, тепер число членів менше від 10,000, і між ними є великий відсоток аґентів Федерального Бюра Інвестиґацій.

ЗДА вимагають припинення утисків і репресій на Угорщині

Об'єднані Нації, Н. Й. — Американська делеґація до ОН виступила в понеділок 17 грудня ц. р. з резолюцією, в якій ЗДА вимагає, щоб генеральний секретар ОН перевів відповідні заходи для закінчення репресій та утисків на Угорщині започаткованих комуністичним режимом у висліді революції 1956-го року. Безпосередньою причиною для поставлення цієї резолюції була відмова угорського комуністичного режиму проголосити амнестію для політичних в'язнів з 1956-го року, скасувати судовий вирок проти кардинала Міндсенті, який від 1956-го року перебуває в американському посольстві і не має змоги продовжувати своєї пастирської діяльности, і дозволити йому виїхати за кордон. В політичних колах підкреслюють, що вимога американського уряду набирає особливого значення в теперішній час, особливо ж перед виїздом генерального секретаря ОН до Будапешту, куди його запросив угорський комуністичний режим. Американські вимоги, щоб угорський комуністичний режим припинив репресії й утиски на Угорщині пов'язують теж із заходами угорського, румунського і болгарського комуністичних режимів встановити кращі дипломатичні взаємини із ЗДА та піднести взаємно свої дотеперішні посольства до ступеня амбасад.

МЕКМІЛЛЕН ПЕВНИЙ ПОРОЗУМІННЯ З ПРЕЗ. КЕННЕДІ

Лондон. — Британський прем'єр Гаролд Мекміллен склав перед відлетом з Лондону на Багамські острови на зустріч з президентом Кеннеді надзвичайно оптимістичну заяву щодо виглядів тієї конференції. Зокрема він висловив переконання, що в справі керованої ракети „Скайболт", яка стала центром американсько - британської суперечки в останніх тижнях і схвилювала британську публічну опінію, Мекміллен заявив, що він певний, що в розмові з президентом Кеннеді осягне задовільну для Британії розв'язку. У зв'язку з цим коментатори пояснюють, що Мекміллен сподівається або переконати през. Кеннеді, щоб ЗДА продовжували власним коштом досліди над ракетою „Скайболт" і її продукцію, або дали Британії в заміну за „Скайболт" іншу ракету, яка доповнила б британський атомовий арсенал, задавольнила б британську національну амбіцію та заспокоїла публічну опінію. Річ у тім, що Британія покладала величезні надії на ту керовану ракету, яка — за теоретичними обрахунками — повинна б вдаряти докладно в наземну ціль з літаків з засягом на 1.000 миль. Вістка, що ЗДА припинюють дальші досліди над ракетою і вирікаються пляну її продукції, що мала початись в 1964 році, сколихнула британський уряд та публічну опінію. ЗДА витратили на ці спроби вже 500 мільйонів дол. і не хочуть видаткувати ще кругло 2 більйони, прийшовши до переконання, що практичне використання тієї ракети є річчю проблематичною, бо ледви, чи альянтські бомбардувальники, вивінувані в ту ракету, зможуть у випадку війни перебитись через оборонний перстінь большевиків. Мекмілленові надзвичайно залежить на осягненні успіху в цій справі з уваги на великі труднощі, що їх має в британському парляменті та в пресі з справою приступлення Британії до Спільного Господарського Ринку. Про цю центральну проблему Британії Мекміллен нічого не згадав у своїй заяві на летовищі, зате виявив, що його розмова з президентом Кеннеді буде торкатись: китайсько-індійської війни, можливостей нової ініціятиви Заходу в холодній війні з використанням конюктури, що її створюють московсько - пейпінґські спори, — справа Конґа та міжнародного розброєння. — Щодо ракети „Скайболт" то британський міністер оборони Пітер Торнікрофт у своїй заяві в британському парляменті обмежився до ствердження, що „треба приймати факти, такими, як вони є" та що ця справа ще „не вирішена". Зате американський секретар фльоти Фред Корт, який тепер перебуває в Англії, натякнув на можливість постачати Британії ракети „Полярис" замість „Скайболту". Мекміллен відлетів на зустріч з президентом Кеннеді з міністром закордонних справ лордом Гюмом, міністром оборони Торнікрофтом і гуртом дорадників.

Індія передбачає, що Китай порушить суверенність Бірми й Сіккіму

Ню Делі. — Індійські військовики припускають, що китайські комуністи поведуть новий наступ проти Індії, при чому вони захочуть скоротити собі шлях до Індії — перерізавши територію Бірми та самостійних маленьких гімалайських країн Сіккіму і Бутану, які є під офіційним військово-політичним протекторатом Індії. Індійські здогади спираються на даних Індійської розвідки, яка впевняє, що комуністичний Китай використовує проголошене ним самим перемир'я для приготувань до дальшої війни проти Індії. Формально — це все ще ніби не війна, чи пак війна без виповідження, але насправді комуністичний Китай підбадьорений своїми великими воєнними успіхами в Індії та хоче поставити Індію перед доконаним фактом ще більших територіяльних втрат у користь Китаю. Індійський прем'єр Неру об'їздив впродовж двох і пів дня фронт в провінції Лядах та вернувся до головної кватири в старому манастирі в місцевості Лех, у висоті 11.550 стіп. Саме тоді ескадриля американських транспортних літаків перевозила індійські війська й виряд на фронт.

Комунікаційний сателіт „Рілей" має замало електричної енергії

Вашингтон. — Виявилося, що комунікаційний сателіт „Рілей", випущений 13 грудня на те, щоб заступити свого попередника, сателіт „Телстар", не може передавати телевізійних програм, бо його батерії є заслабі. Науковці сподівались, що батерії „Рілея" наберуть доволі тепла з Сонця, яке перетворять в електрику, і тоді можна буде передати Різдвяну програму з Америки до Европи і навпаки, а також до країн Південної Америки. 172-фунтовий сателіт правильно кружляє довкола Землі із швидкістю 17 000 миль на годину. Найдальше його віддалення від Землі виносить 4 612 миль, а найменше 819.64 миль. Науковці вдоволені з того, що сателіт „Рілей" відбувається згідно з пляном і за 3 години 5:09 минути сателіт облітає Землю. Під час 5-го кружляння Рілей дістав сигнали із стації в Натлі, Н. Дж., на які він відповів, але під час 6-го кружляння виявилося, що замалий є електричний струм, щоб можна було передавати телевізійну програму. Батерії сателіта збудовані так, що мають 8 215 клітин, які магазинують сонячну енергію і мають її перемінювати в електричну енергію.

На Кубі має бути 20,000 совєтських вояків

Вашингтон. — В столиці є відомості про те, що на Кубі ще й тепер перебувають 4 батальйони найкращих совєтських бойових частин, і що 8 000 тих вояків мають танкові з'єднання. Всіх вояків СССР на Кубі має бути коло 80 000: піхоти, артилерії, летунів та різних військових фахівців. Оті 4 батальйони — це кращі бойовики, ніж ті, що є стаціонавані в країнах сателітів. Ті батальони мали за завдання обороняти становища артилерії та летовища й ті становища, де були розміщені й заінстальовані далекосяжні ракети. СССР проєктував був вислати на Кубу 70 ракет із засягом 1 200 і 2 500 миль. У столиці гадають, що СССР не всі ракети забрав із Куби. Совєти привезли на Кубу ракети, яких не можна було б з Европи випустити на Америку, бо вони туди не долетіли б. Гадають, що тепер в СССР почнуть більше продукувати далекосяжних ракет, які можна б з Европи випускати на американський континент.

Д-р Ігор Федів, педагог, учений і культурний діяч, помер у Монтреалі

Монтреаль, Канада. — Д-р Ігор Федів, визначний український учений - географ, видавничий організатор і письменник, помер на 66 році життя у Монтреалі провінції Квебек в Канаді. Колишній учасник українських визвольних змагань в рядах київських Січових Стрільців та учасник мирових конференцій в Бресті Литовському і Парижі в характері довіреного стенографа, автор широко відомої подорожньої повісти „Син України", близький співробітник Української Загальної Енциклопедії й Сільськогосподарської Енциклопедії, д-р Ігор Федів був загально шанований і люблений за свою тиху надзвичайно милу вдачу, свою ідейність і скромність. Помер ще 12 грудня ц. р. о 10 год. вечора, а похорон відбувся в минулу суботу 15 грудня ц. р. Ближчі дані про с. п. д-ра Ігоря Федова — у присвяченій його пам'яті статті на 2-ій ст. в цьому числі „Свободи".

20-річчя УПА відсвятковано Академією у Ню Йорку

Ню Йорк. — В минулу неділю 16 ц. м. заходами Комітету Об'єднаних американсько-українських організацій м. Ню Йорку, Відділ УККА, і українських комбатантських організацій в Ню Йорку, відзначено 20-річчя Української Повстанської Армії святочною Академією в залі Джуніор Гайскул при Евню „Б". Після відіграння американського й українського національних гимнів, відбувся військовий апель, в якому взяли участь представники всіх існуючих комбатантських організацій, що репрезентували всі колишні українські військові формації, разом 32 колишні українські вояки. Відчитано при тому історичні документи, що стосувались УПА, між ними й заяву Головного Командування УПА з 25 вересня 1947 року за підписом головного командира УПА Тараса Чупринки. Поруч із нашими ветеранами стояли перед сценою стійки Пласту і СУМА з прапорами. Святочне слово виголосив о. д-р І. Нагаєвський. На мистецьку частину програми склались: рецитація старших юначок з осередку СУМА в Нюарку поеми Меланії Кравців „Ліс" у виконанні О. Пащак, М. Процюк і Г. Терещук. Далі: фортепіянове сольо Марії Цісик, деклямація І. Шугана (поеми „Невідомому Воїнові" В. Лесича) та монтаж „Та прийде час" у виконанні Іванни Конів і Валі Калин. Закінчили програму три пісні у виконанні хору „Думка". Диригував І. Задорожний, акомпаніювала Евгенія Чапельська.

НТШ і Лікарське Товариство влаштовують спільну наукову конференцію

Ню Йорк. — Математично - Природописно - Лікарська Секція Наукового Товариства ім. Шевченка та Головна Управа Українського Лікарського Товариства Північної Америки влаштовують спільну Наукову Конференцію, на якій будуть обговорені та вияснені пекучі питання, що відносяться до проблем старечого віку та до здоров'я людини, у зв'язку з поширеними, під цю пору хворобами, серед населення, а саме: недуга пістряка (рака) та психічні недуги. Конференція відбудеться в суботу, 22 грудня ц. р., о годині 6-ій вечером в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку. Конференцію, що призначена для широкого громадянства, відкриє директор М. П. Л. Секції проф. д-р М. Зайцев. Доповіді виголосять: проф. д-р Р. Осінчук про „Проблеми старечого віку", д-р Р. Сочинський — про „Пістряка (рака) — про факти та містику" і д-р О. Волянський — про „Модерну психіятрію". Конференцію закриє голова Українського Лікарського Товариства д-р Р. Сочинський. Під час Конференції будуть висвітлені кольорові фільми для ілюстрації виголошених доповідей.

● **Мати грецької королеви Фридерики,** княжна Вікторія Люїза, одинока ще з живучих дітей кол. німецького кайзера Вільгельма II., написала листа до свого зятя, грецького короля Павла, з просьбою, щоб він помилував двох грецьких журналістів, видавця і головного редактора газети, яких засуджено на 15 місяців в'язниці за образу королівської родини. Вони — мабуть згідно з правдою — подали вістку, що старенької княжни свідомо не запрошено на вінчання її внучки, княжни Софії з еспанським князем Хуаном Карльосом та що грецька королівська пара не дбає за старушку, яка живе в дуже бідному помешканні в Ганновері в Західній Німеччині.

Папа прийняв африканського короля

Рим. — В минулу неділю 16 ц. м. Папа Іван XXIII прийняв на 20-хвилинній приватній авдієнції Мвамбутсу IV, монарха муринської країни в Африці Бурунді (мвамі — це король). Вкоротці після того Папа появився у вікні своєї кімнати у Ватиканському палаці та — згідно з щонедільним звичаєм — благословив яких 50.000 народу на площі святого Петра. Коли Папа вже відійшов від вікна — він вдруге туди вернувся, щоб дякувати кивком руки за бурхливі оплески зібраних. Папа заповів, що від понеділка 17 грудня відновляє щоденні звичайні авдієнції для кардиналів і інших високих духовників. Папа припинив всякі такі наради й авдієнції 27 листопада, коли захворів. Ті, які його тепер бачили зблизька, впевняють, 81-річному Папі вернулась живіша краска обличчя та що його голос звучкий і крок моторний. Проте британська і швайцарська преса підтримує твердження, наче б Папа Іван XXIII хворий на пістряка (рака) і лікарі не ворожать йому вже довго жити. Цій версії заперечено з Ватикану неофіційно, а за ввесь час недуги і тепер не було ніякого лікарського бюлетину.

Український Вільний Університет опублікував новий том своїх наукових записок

Мюнхен. — Заходом Сенату Українського Вільного Університету і з участю Філософічного Факультету Права й Суспільно-Економічних Наук УВУ та за редакцією проф. 9Юрія Бойка появився новий подвійний, 4—5 том „Наукових Записок" цього університету за 1961 рік. До збірника увійшло десять наукових праць з різних ділянок, здебільша — з огляду на 100-річчя з дня смерти Шевченка — із ділянки шевченкознавства. Питанням вивчення творчости і біографії Т. Шевченка присвячені статті д-ра Юрія Бойка „Фальсифікація Шевченка в УССР", д-ра К. Кисілевського „Ізоглоси Звенигородщини й Шевченкова мова", д-ра П. Ковалева „Елементи народньо - поетичної мови в поезіях Т. Шевченка", д-ра Яр. Рудницького „Ляйпціґське видання творів Шевченка з 1859 р.", д-ра Вол. Янева „Бажання суспільного резонансу в Шевченка, як людини й творця". На дальший зміст збірника склалися статті: д-ра М. Стахова „Тимчасова Конституція УНР від 26-го грудня 1918 р.", інж. С. Й. Процюка „Інвазія московських монет і торгівлі в Україні в добу Мазепи", д-ра Ол. Горбача „Українські глоси в поліглотних словниках А. Калепіна і Г. Меґісера", його ж „Українсько - румунський список рослин з початку 18 в." і д-ра Мик. Горбаня „До проблеми матеріялів з українознавства в німецьких енциклопедіях".

В АМЕРИЦІ

● **Брат Президента** генеральний прокуратор Роберт Ф. Кеннеді в суботу відлетів на два дні до Бразилії на запросини бразилійського президента Гулярта. Ця візита не є урядова. Він конферував з Ґуляртом, а також по дорозі відвідав Зону Панамського Каналу. У вівторок він мав вже бути у Вашинґтоні.

● **В Арґентині** Роберт Кеннеді відібрав трьох маленьких коників, дарунок для його 7-ох дітей. Один коник чорний, другий сивий, а третій бурий. Ні один із них не є вищий від 30-х цалів.

● **Демократична партія** плянує на 18-го січня 1963-го року прийняття для своїх прихильників, але вступ на той обід виноситиме $1,000 від особи. Передбачають, що присутніх буде коло 800 осіб. Вступ на прийняття в іншому часі винесе $ 100, але там сподіваються 6,000 осіб.

● **Сенатор - республіканець** Джан Дж. Тавер із Тексасу заявив, що надруковані в книжці судді Найвищого Суду ЗДА Вілліяма О. Даґласа дані не є „об'єктивні, якби цього треба було вимагати від судді Найвищого Суду". Він каже, що важко собі уявити, щоб суддя Найвищого Суду ЗДА міг так писати про департамент оборони і Центральну Розвідчу Розвідку та їх вплив на закордонну політику.

У СВІТІ

● **В Італії** наприкінці минулого тижня не появились газети, частинно припинилась комунікація, перервано навчання в школах, станули численні фабрики. Застрайкували 900,000 робітників в металюрґічному й електричному промислі. Загрозили страйком телефонічні службовики й робітники. З часописів у Римі появились тільки ватиканський „Оссерваторе Романо" та англомовний „Ром Дейлі Амерікен".

● **Британський міністер** військових справ Торнікрофт гірко нарікав перед американським секретарем оборони МекНамарою, що американський уряд хоче припинити досліди над ракетою „Скайболт", що її замовила Британія для своїх літаків. Відповідь МекНамари була більш - менше така: „Досліди над „Скайболтом" коштували нам вже коло 500 мільйонів долярів. Ми вам (Британії) їх даруємо, якщо хочете їх продовжувати власним коштом". Фахівці вирахували, що треба інвестувати ще коло 2 більйони дол., поки та ракета, яка має вдаряти в наземні об'єкти з літаків засягом 1,000 миль, буде здатна для масової продукції. Британія хотіла б мати ракету, але не має грошей на виготовлення її.

● **На Суецькому каналі** контрольні власті Об'єднаної Арабської Республіки сконфіскували на британському кораблі вантаж срібних „талярів" Марії Тереси, які все ще є шанованою валютою на Середньому Сході. У цій справі була інтерпеляція в лондонському парляменті з вимогою строгого протесту Британії.

СВОБОДА — SVOBODA

Український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Зустріч на Багамах

Нова, четверта за два роки урядування президента Кеннеді, зустріч британського прем'єра Гарольда Мекміллена з американським президентом, яка починається в середу 19-го ц. м. на Багамських островах, далеко переступає межі періодичного обміну думками керівників двох англомовних союзних великодержав. Річ у тім, що на цій конференції узгідження поглядів на комплекс міжнародних подій і проблем, як справи Берліну і об'єднання Німеччини, справа Куби, китайсько - індійський конфлікт чи загроження комуністами Південь Азії, гратиме меншу ролю, як вирішення всієї дальшої участи Британії в концерті вільних країн Заходу. Тому ця Багамська конференція може стати історичною, переломовою подією, якщо вона штовхне Британію в напрямі одного із двох шляхів, на роздоріжжі яких вона тепер опинилася.

Минулого тижня кол. державний секретар Дін Ачесон в промові, виголошеній у Військовій Академії у Вест Пойнті, схарактеризував Велику Британію, як країну, що перестала бути імперією, але намагається зберегти свої великодержавницький престиж і ролю, не маючи для цього ані підстав, ані засобів. Дін Ачесон вказав на двоторовість політики Великобританії, яка хоче бути в тісному союзі із З'єдиненими Державами, зберігаючи свою суверенну позицію у світі, і водночас старається приступити до західньоевропейського Спільного Господарського Ринку, з амбіціями перейняти в ньому лідерство. Дін Ачесон зробив гіркий висновок, що, у висліді всіх цих взаємосуперечних тенденцій британської політики і фіктивної політичної вартости Британського Коммонвелту, „Британія — свою ролю вже відіграла".

Ці завваги Діна Ачесона, які, зрештою, становили тільки невеличку частину в цілості його промови, викликали справжню бурю в британській публічній опінії і гостру репліку прем'єра Мекміллена в парляменті. Президент Кеннеді на своїй останній пресовій конференції обмежився повторенням комунікату з Білого Дому, що, мовляв, Дін Ачесон не займає ніякої офіційної позиції в Уряді. Проте, більшість міжнародних коментаторів погодилися в тому, що хоч якими неприємними для англійців були завваги цього американського державного мужа, вони були — правдиві. За останніми вістками, британський прем'єр наприкінці минулого тижня, під час конференції з французьким президентом де Ґолем, дістав своєрідний ультимат: або Британія приступить до Спільного Господарського Ринку з його політичним пляном створення із Західньої Европи політично - господарського й мілітарного моноліту, що виключає продовжування теперішньої спеціяльної ролі Британії в її союзі із ЗДА, або вона волітиме ту свою ролю в британсько - американському союзі.

Якщо де Ґоль справді поставив перед Мекмілленом таку альтернативу — що має всі познаки вірогідности — то рішення британського прем'єра надзвичайно важке та складне. В якому б напрямку він не рішився, це означатиме, правдоподібно, кінець його і Консервативної партії правління, бо британська опінія шукатиме в теперішньому уряді і його прем'єрі жертвенного козла за ті труднощі, що впали на Британію внаслідок останньої світової війни. Багамська конференція має дати президентові Кеннеді відповідь, наскільки Америка може надалі розраховувати на Британію, як на свого найсильнішого атлантійського союзника, а прем'єр Мекміллен захоче дістати на Багамах відповідь, як ЗДА дивляться на дальшу конфіґурацію сил вільного світу з точки зору інтересів не лише ЗДА, Британії чи Франції, а й всього Заходу в його холодній війні проти СССР.

Програма знищення націй

Інститут філософії при Академії Наук Української ССР опублікував у В-ві цієї Академії книжку Івана Семеновича Кравцева „Розвиток національних відносин в СССР". Книжка надрукована за постановою Ученої Ради Інституту філософії в серії „Проблеми комуністичного будівництва в світлі рішень XXII з'їзду КПСС" і тому вона є цілком офіційною енунціяцією, викладом напрямних теперішньої національної політики в СССР. Як і більшість такого роду публікацій, книжка І. Кравцева появилася російською мовою, хоч і видана вона, як згадано, Академією Наук Української ССР, і хоч розрахована на лекторів, пропагандистів та агітаторів.

З'ясовані в книжці І. Кравцева позиції і напрямні національної політики в СССР та існуючих тепер тенденцій в національних взаємовідносинах в умовах побудови соціялізму, хоч і не дають чогось спеціяльно нового, але вимагають окремого основного розгляду в різних аспектах, особливо тому, що автор трактує теперішній стан національних взаємовідносин, як „новий етап у зближенні й розквіті народів СССР".

Найбільш прикметним і показовим для цілої книжки є кінцевий II розділ п. н. „Націоналізм — ворог народів". У вступі до цього розділу, присвяченого виключно боротьбі „з національними забобонами і націоналістичними пережитками", І. Кравцев стверджує, що „націоналістичні пережитки" крайньо живучі, що це „гнучкий і шкідливий ворог" і що націоналізм особливо небезпечний, бо він „приймає різні форми і може пристосовуватися до різних умов і обставин"; що „бацилі націоналізму", — пише він — хоч і витруєні цілком із суспільної свідомости, „ще довгий час можуть критися в потаємних глибинах індивідуальної свідомости".

Подавши коротко своє насвітлення боротьби з „буржуазним націоналізмом" на Україні, особливо з „націоналістичними ухилами Шумського і Волобуєва" та „шпигунсько - диверсійними організаціями і групами українських націоналістів", що з них найбільш „мерзенною" була Спілка Визволення України („банда шпигунів, диверсантів, терористів . . . зв'язана з воєнними штабами і розвідками імперіялістичних країн"), І. Кравцев заявляє, що тепер, значить у 60-их роках XX сторіччя, „в Совєтському Союзі національне питання повністю розв'язане". Але в той же час він стверджує, що „повна і остаточна перемога соціялізму ще не усуває проявів націоналізму, національної обмежености й егоїзму, які все ж таки ще існують в совєтському суспільстві як „пережиток капіталізму". Викоренити їх, остаточно Кравцев хотів би безоглядною боротьбою в області економіки, боротьбою в області добору та використання національних кадрів і їх виміни між окремими націями, боротьбою з живою ще й досі ідеалізацією історичного минулого в Україні і з спробами протиставитися усьому російському в ділянці культури чи мови.

Хід думок І. Кравцева спрямований в усьому на знищення націй, як окремішних і відрубних національно, культурно та мовно організмів. Тому й закінчує він свої міркування твердженнями, що „з перемогою комунізму в усьому світі настане повне злиття націй", що „вимруть національні особливості і мови" і що „національні культури розвинуться в єдину світову культуру з єдиною спільною мовою".

Такі перспективи розмальовує І. Кравцев не тільки перед українською й іншими націями СССР, але й перед усіми народами світу, що їх Москва сподівається поневолити. Така кінцева ціль побудови комунізму в СССР і в усьому світі. І про це мусять пам'ятати не тільки ті, що розуміють суть та тенденції московського комунізму, але й ті, що волею чи неволею сприяють йому в його політиці.

СЕМИРІЧЧЯ АФП — КІО

4-го грудня ц. р. минуло сім років від того часу, коли після двох десятиліть роз'єднання знову об'єдналися дві найбільші робітничі організації — Американська Федерація Праці і Конгрес Індустрійних Організацій. Великі сподівання були тоді від об'єднання тих організацій, що нараховували 15 000 000 членів, але тепер символізується воно лише сполучною рискою, яка фіґурує в його назві АФП - КІО. Число членів об'єднаної організації не тільки не збільшилося, але навіть значно зменшилося, бо позбавлено членських прав деякі великі спілки, які не додержувалися статуту. Цього року розходження між АФП і КІО так загострились, що постала навіть боротьба між головою всієї організації Джорджем Міні, який пітримує Американську Федерацію Праці, і заступником голови та головою Спілки Автомобільних Робітників, Волтером П. Рутером, який заступає інтереси індустрійних робітників.

Впливи робітничого об'єднання видно в політичній ділянці, в добродійній праці для членів і в його діяльності закордоном. Але зовсім не видно в ньому позитивної праці щодо збільшення числа членів, припинення конкуренції між окремими спілками в ділянці присднання нових членів, боротьби з корупцією.

Непорозуміння між Міні і Рутером виникають із-за дрібниць, а не з причин ідеологічного характеру. Недавня сварка між ними виникла тому, що вони ніяк не могли погодитися, хто має бути одним із 27-ох заступників голови АФП - КІО. Цю сутичку старалися полагодити президент Кеннеді, секретар праці Вірц та інші високі урядові чинники.

Уряд дбає про мир у робітничій організації не тільки тому, що обидві її складові частини союзники демократичного Білого Дому, але й тому, що не знає, як трактувати обидвох робітничих провідників із становища дипломатичного протоколу.

Ця справа вимагала практичного вирішення зараз після інавґурації президента Кеннеді. Міні був членом американської делеґації в Об'єднаних Націях за президента Айзенгавера. Після того, як Кеннеді найменував амбасадором Адлея Е. Стівенсона, Міні довідався, що новий амбасадор хотів би мати Рутера як представника в ОН від зорганізованого американського робітництва. Міні вислав до Кеннеді листа, в якому заявив, що він радо погодився б на поновну номінацію до ОН. Білий Дім зареаґував на це в такий спосіб, що тепер в американській амбасаді при ОН взагалі немає робітничого представника.

Кажуть, що Рутер хоче зайняти становище голови АФП-КІО. Щоправда, Міні має 68 років, але він навіть не думає про емеритуру і втішається великою популярністю серед робітництва, головним чином серед його провідників, які знають, що тільки Міні може втримати єдність організації. Отже, 55-річний Рутер мусів би довго чекати, щоб зайняти перше місце в робітничій організації, якщо взагалі зможе будь-коли його зайняти, бо його впливи серед членства АФП невеликі. Рутер мусить триматися організації, бо сам він із своїми авторобітниками не мав би виглядів на якісь успіхи для робітників чи для себе особисто.

Вище вже згадано, що між обидвома робітничими провідниками немає в дійсності жадних ідеологічних розходжень. Приятель обох цих провідників сказав про них таке: „У важливих робітничих проблемах і Волтер і Джордж говорять те саме, тільки Волтер потребує в десять разів більше часу, щоб це висказати".

Найважливіша ціль об'єднаної робітничої організації — охопити якнайбільше робітників, що ще є поза робітничими спілками. Тепер у ЗДА на кожнього зорганізованого робітника припадає ще майже два незорганізовані. Число затруднених осіб зростає річно на мільйон, а число членів робітничих спілок не збільшується. Причиною цього автоматизація праці. Так, наприклад, Спілка Сталеварів минулого року зорганізувала — 100 000 нових членів, але внаслідок механізації праці її членство зменшилося в порівнянні з 1960-им роком. Спілка Автомобільних Робітників мала 1 500 000 членів, а тепер має на півмільйона менше.

Автоматизація б'є зорганізоване робітництво й з іншого боку, відбираючи йому таку сильну зброю, як страйки. В численних родах праці, як, напр., у телефонічній службі, нафтовій промисловості, на електрівнях і т п., кілька осіб, заступаючи сотні робітників, працюють в централях, натискаючи на ґудзики. Деякі робітничі провідники дивляться з песимізмом у майбутнє. Вони кажуть: Колись історики ствердять, що робітничі організації зникли внаслідок того, що не вміли достосуватися до обставин.

Провідники робітництва повинні про це пам'ятати і не створювати проблем із особистих амбіцій, бо професійні спілки — це організації, які мусять дбати не тільки про добро своїх членів, але й про те, щоб не потерпіло все громадянство. Один спілковий діяч сказав: „Світ праці повинен іти разом з громадою, а не жити коштом громади". Також Міні заявив, що робітники мусять дбати про добро споживача, бо вони не матимуть жадних заробітків, якщо не буде споживача. Рутер висловив це такими словами: „Треба старатися цілковито задовольнити людську істоту".

Минулого місяця робітничі провідники підписали зобов'язання, згідно з яким очолювані ними спілки не будуть вести ніякої дискримінаційної політики. При цій нагоді президент Кеннеді заявив на їх адресу: „Професійні організації ще не виконали свого завдання. Коли б робітничий рух осягнув свою ціль, тоді всі ви могли б піти додому спати. Праця на фронті зорганізованого робітництва триває, вона ще не закінчилась. В нашій країні є багато районів, де не всі громадяни мають однакові можливості, де не всі користають із рівних платень, де працюють забагато, не маючи ґарантованих прав. І поки такий стан існуватиме, доти буде потреба в робітничих організаціях".

Юрій Таркович

СОВЄТСЬКИЙ БЮДЖЕТ — ВЕЛИКИЙ ОБМАН

Цими днями в Москві на сесії Верховного Совєту СССР ухвалено державний бюджет на 1963-ий рік, який своїми мільярдовими цифрами має приголомшити світ, а передусім тих, що не розбираються в совєтській дійсності. Цей бюджет, як і всі попередні, не матиме дефіциту.

Як це так, що в ЗДА бюджет кожного року має більший чи менший дефіцит, а в СССР ніколи бюджет дефіциту не має? При цьому в СССР прибуткові податки відносно низькі, і низькооплачувані робітники та службовці податків майже не платять.

Формально це так, але в дійсності зовсім інакше.

В СССР податки з прибутку, тобто із заробітку, справді низькі і покривають тільки 9% усіх державних видатків, отже щорічного бюджету. В ЗДА, навпаки, податки з прибутку, що їх тепер хоче обнизити президент Кеннеді, покривають більшість державних видатків. Справа в тому, що в СССР держава покриває бюджет прибутками з обороту. На ділі це виглядає ось так: якщо совєтський громадянин купує, наприклад, кілограм масла, яке мало б коштувати нормально, скажімо, один рубль, то він мусить заплатити за нього аж два рублі, бо один рубель беруть з нього, як податок з обороту. За деякі товари щоденного вжитку, найвище оподатковані, совєтський громадянин платить 100, 300, а в деяких випадках навіть 800% податку. Такого роду податку в ЗДА немає, за винятком деяких стейтів, де введено його для покриття стейтових видатків. Але й там звичайно податок з обороту не становить більше, як 3%.

Очевидно, купці і підприємці платять відносні, і то досить високі, податки із своїх зисків, але в СССР фабрики також платять податки, при чому кожна фабрика має визначений вже на початку року податок. Совєтське підприємство завжди може заплатити навіть високий податок, просто підвищивши ціни на свої продукти, і це звичайно лягає додатковим тягарем на того сірого громадянина, про якого Хрущов каже, що він тепер платить щораз нижчі податки із свого заробітку.

Отже, совєтська податкова система для робітників, службовців, учителів, взагалі для звичайних працівників куди тяжча, як американська система. В СССР найвищий податок із реґулярного заробітку становить тепер 13%, зате в ЗДА найвищий податок із заробітку становить тепер аж 91%! Значить, американський багатій платить незрівняно вищий податок, як совєтські високооплачувані вельможі. З другого боку, совєтський робітник, якщо врахувати податки, які він платить купуючи товари щоденного вжитку, несе куди більший тягар, як американський робітник.

Збалянсувати щорічний бюджет в СССР для партійних економіків не є тяжкою проблемою. Коли державі потрібно кілька мільярдів рублів для збалансування бюджету, то в Москві просто підвищують ціну на такі то й такі товари — і справа вирішена. Цього року ціни на масло та деякі інші продукти щоденної потреби підвищено на 30-35%, тож зрозуміло, що й бюджет на 1963-ий рік буде збалянсований, а може ще й матиме надвишку. Уряд ЗДА ніяк не може дозволити собі, скажімо, підвищити ціни на масло і з тих грошей вирівняти бюджет. Такий одвертий грабунок можливий тільки в Совєтському Союзі.

Дискусії над бюджетом СССР — це прийнята Кремлем форма для замилювання очей власного населення і закордону. І хоч іноді бувають вони гарячі, але ще ніколи не було випадку, щоб котрась „союзна республіка" чи якесь міністерство дістали більше грошей, як це заплянована в Кремлі задовго перед дискусіями. Без перебільшення можна сказати, що совєтський бюджет це — великий обман!

Д-Р ІГОР ФЕДІВ, ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК НА ПОЛІ КУЛЬТУРИ

Сл. п. Ігор Федів народився 1896-го року. В 1914-му році склав він матуру в Академічній гімназії у Львові й зголосився добровольцем у ряди Українських Січових Стрільців. В 1916-му році у бою під Конюхами попав в російський полон. На самому початку революції 1917-го року вдалося йому втекти з табору полонених, і він під прибраним прізвищем, із запалом молодого ентузіяста включився в будівництво відродженої української державности. І. Федів працював у новозаснованих українських видавництвах у Києві, брав участь у формації київських Січових Стрільців, був, як стенограф, учасником української делеґації на Берестейську мирову конференцію 1918-го року. В такому ж характері висланий був з делеґацією на мирову конференцію до Парижу.

По наших визвольних змаганнях сл. п. Ігор Федів залишився на еміграції у Відні, де у В-ві „Вернигора" появився був його „Син України", потім переїхав до Праги, де докторатом закінчив свої студії географії. Належав до найближчих учнів славного українського географа Степана Рудницького.

Опріч студій із географії І. Федів закінчив технічні студії цивільної інженерії. Декілька років був обираний президентом загальностудентської української організації — ЦЕСУС'у і організатором його діяльности на міжнародному форумі.

Під кінець 20-их років д-р І. Федів повернув з еміграції до рідного Львова з підірваним здоров'ям, і тільки дуже близькі йому люди знають, скільки самовідреченого труду вклав цей праведник у культурні змагання західних українців під Польщею в тяжкі 30-ті роки!

З його ревної редакційної праці користали у видавництвах Т-ва „Просвіти", „Рідної Школи", „Червоної Калини", Наукового Т-ва ім. Шевченка, довголітнім, активним членом якого був Покійник. Головну свою пайку вклав д-р Федів у працю над редакційно - технічним оформленням Української Загальної Енциклопедії. До 1939-го року д-р Федів викладав економічну географію в Торговельній Школі і на Курсах для абітурієнтів „Рідної Школи". Перед другою світовою війною розпочав, як начальний директор Українського Видавничого Інституту у Львові, цінну, широко заплановану організаційну працю монументальних видань і вспів видати географію та атляс України й суміжних країв за гол. редакцією проф. В. Кубійовича (в згаданих виданнях д-р Федів належав і до головних співробітників-авторів Сільськогосподарської Енциклопедії за ред. д-ра Е. Храпливого та ін.).

Під час другої світової війни д-р І. Федів був начальним директором Українського Видавництва в Кракові. На еміґрації від 1944-го року якийсь час учителював у таборовій гімназії в Авґсбурзі, був професором Української Високої Економічної Школи в Мюнхені. Згодом переїхав з групою українських техніків, під проводом недавно померлого свойого шваґра інж. Петрачека, на контракт французького уряду будувати греблю й електрифікаційні споруди в Тунісії. Звідти переселився з родиною до Монтреалю в Канаді.

З дуже вже підірваним здоров'ям працював сл. п. д-р Ігор Федів декілька літ викладачем економічної географії й статистики України на Слов'янському Відд. Монтреальського католицького університету, збирав матеріяли про Україну і допомагав ними нашим організаціям; заходився коло заснування відділу Науково - Публіцистичного Інституту в Монтреалі, розпочав власне видавництво (перевидав доповнений Альбом УСС).

Своєю тихою, ревною працею на полі української культури, зокрема в ділянці організації видавничих справ, виконуючи звичайно не лише керівну, але й передусім безмір чорної роботи (коректора, рисівника тощо), — нагадував Покійник таких своїх старших попередників, як сл. п. Кость Паньківський, Василь Доманицький, Володимир Гнатюк і ін., які згаряли на цій роботі, забуваючи часто себе, своє здоров'я, потреби своєї родини, — задивлені у великі потреби культурних цінностей нації та її завдань в „народів вольних колі".

Покійний д-р Ігор Федів осиротив дружину Наталю з роду Трельовських, сина Богдана, абсольвента політичних наук і економії, запасного старшину канадійської фльоти, дві сестри - вдовиці і небагато вже живих з того покоління вірних приятелів, які пам'ятають його жертвенну працю, отой незабутній його характер великого ідеаліста-праведника й джентлмена.

Хай Бог прийме його праведну душу, а тут і там на Батьківщині хай пам'ять про нього буде вічна!

І. В.

Британія критикує поведення де Ґоля в останній світовій війні

Лондон. — Британський уряд видав першу офіційну історію другої світової війни, в якій дуже гостро негативно насвітлено ролю, що її відіграв тоді нинішній французький президент, тодішній голова екзильного уряду й командант вільного французького війська та резистансу Шарль де Ґоль. „Дивлячись з точки зору альянтів — пишеться там — був де Ґоль неприязною осамітненою постаттю. Він не робив нічого, щоб турботи союзників в тому бурхливому часі поменшити, а тільки збільшував їхні журби. Де Ґоля перевезли до Лондону з Альжиру напередодні висаду в Нормандії. Де Ґоль мав претенсії, що його не втаємничили в пляни про створення другого фронту в Европі з висадом у Франції, — що не визнали його екзильного уряду та що цензурували його накази до підвладних. Цей гнів де Ґоль дав пізнати так, що заборонив 120 французьким зв'язковим старшинам товаришити висадним альянтським військам у Франції, не хотів виголосити з нагоди висаду промови до французького народу та взагалі не хотів співпрацювати політично і військово з ЗДА й Британією, не вважаючи на жертви, що їх ті країни несли при визволюванні Франції з-під німецької окупації.

I. З.

Поїздка Української Капелі Бандуристів

по центральних стейтах в днях 3 — 23 жовтня ц. р.

(4)

„Ентузіястична" публіка „прислухалась із зростаючим зацікавленням до музики та пісень цього єдиного в своєму роді ансамблю"; „Українська Капеля Бандуристів справді заслужила собі на захоплений аплявз, що його не щадили слухачі концерту"; „Наш черговий сезон відкрився вчора у залі, вщерть виповненій публікою. Жадна група не могла б бути прийнятою краще, бо щойно по доброму числі наддатків публіка нерадо розходилась"; „Українська капеля співала цілий концерт своєю рідною мовою, і приявна публіка жадібно вслухувалась"; „Публіка була зачарована і двічі вставала із своїх місць, вибухаючи оплесками"; „Убраний у барвисті козацькі костюми, хор полонив слухачів своїм мужеським співом і ніжним супроводом бандур"; „Приявні нерадо розставались із Капелею (хоча проспівано ще чотири наддатки), здаючи собі справу з того, що вже хіба ніколи ця місцевість не почує такого надзвичайного хору, що його повні голоси бриніли мов акорди могутніх органів".

Хочеться додати загальне враження про різних людей, які приходили до нас по концерті, говорили з нами і часом так довго нас затримували, що наш „драйвер" просив кінчати розмову, бо, мовляв, ще досить далеко треба їхати до готелю. Це були люди різного роду професій: професори, декани факультетів, доктори, адвокати, судді, студенти (що з особливим пієтизмом нас зустрічали), бизнесмени — одним словом повний перекрій інтелігентного прошарку місцевого населення. І не диво: бо хто ж буде купувати квитки на концерти, що включали опери, симфонічні концерти, камерні групи, сольові співи, доповіді. Всі приходили на наші виступи святочно вдягнені, бо були вони спеціяльною атракцією в даній місцевості.

Як американська публіка сприймала пісні, виконувані у цілковито незрозумілій для них українській мові? Щоб відповісти на це питання, знову звернемось до рецензентів.

„Твердження, що музика не знає мовних границь, демонстративно було потверджене увечері в п'ятницю, коли Українська Капеля Бандуристів 90 хвилин співала своєю рідною мовою"; „Надзвичайно цікаво було заважувати, як знаменито цей спів доходив до слухачів у всіх своїх настроях, забарвленнях та духові, — хоча вони не розуміли ані слова"; „Хоча програма подавала пояснення до кожної пісні, такі пояснення були може й непотрібні, бо хор дуже докладно віддавав настрій кожної з них".

Цікаво завважити ще одне: наш менаджер вимагав, щоб ми співали принаймні одну українську пісню в англійській мові, і ми навіть подали це у програмі („Дума про Нечая" — Д. Січинського); також зажадав він, щоб ми приготовили в наддатках ряд американських пісень, щоб таким чином приподобатись публіці. На цю тему пише один рецензент таке: „По такому дуже приємному концерті народної музики України приходиться дивуватись не дуже то доброму смакові, коли хор співав у наддатках „Лавз олд світ сонг". Чи замовляє хтонебудь „банана-спліт" після екзотичного обіду „шишкобаг"? Звичайно, краще вони не могли виявити своєї любови до нової батьківщини, як знаною піснею „Америка да бютіфул", співаною по-англійськи".

Згадаю деяких авторів рецензій: Ґ. Р. Берренс — директор консерваторії в Тиффин, Огайо; Роберт М. Мек-Ковен — директор хорів, Еймс, Айова; Вінніфред Линдстром — рецензент газети у Лед, С. Д.; Ширлей Джервіс — сталий дописувач газети в Шебойґен, Віск. і т. д.

Можна було б ще багато цікавого подати з рецензій, але хіба й цього досить, щоб створити собі правдивий образ успіху Капелі Бандуристів у пропаґуванні української пісні серед широких кругів американських любителів музики.

Адже такі концерти — це найкращий спосіб знайомити американське суспільство з нашою піснею, з нашим мистецьким духом, що так підкреслює нашу окремішність. Ми маємо все: мотиви, завзяття, посвяту, витривалість. Але чого ми не маємо? Не маємо відповідного зрозуміння в нашому широкому громадянстві для таких професійних груп, як Капеля. Не маємо української центральної організації, щоб не тільки дбала б про Капелю, але й створювала на професійному рівні інші групи: танцюристів, оперового ансамблю, симфонічної оркестри, театру, солістів, і їх, як вільних українців, представляла американській спільноті. Члени таких ансамблів мусіли б професійно займатися своєю справою, і на це треба створити спеціяльний фонд, щоб не повторилося так, як сталося одному бандуристові, якому машина відрізала пальці.

Час уже покінчити з перестарілим поняттям, що артист, співак, композитор чи поет „з обов'язку" мають виступати на стереотипних академіях чи різного роду святкуваннях без жадної винагороди, дістаючи замість неї гостру критику, звичайно пересуджену згори. Хіба тяжко було б оподаткуватись на одного доляра річно і створити фонд, на якому можна було б будувати великі успіхи нашої прекрасної культури по всій Америці, а то й по всьому світу.

Бандуристам хвала, що вони якось самі собі радять.

Кінець.

● **Соціялістична преса в Британії** твердить, що консервативний прем'єр Гарольд Мекміллен зречеться свого уряду впродовж найближчих трьох місяців. Англійські соціялісти переконані, що вони переможуть в найближчих виборах та прийдуть до влади.

ПРОТОКОЛ

XXV. ЮВІЛЕЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

що відбулася в готелі „Ню Йоркер" в Ню Йорку — в тижні від 21-го до 26-го травня 1962 р.

(5)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА Д-РА ВОЛ. ҐАЛАНА

Український Народний Союз — це найбільша організація українців у вільному світі; він розпоряджає великими фінансами, яких не має ніяка українська організація. Тому то фінансова господарка Українського Народного Союзу мусить бути на висоті, мусить бути ведена відповідально й зразково, бо вона репрезентує загальну спроможність українців вести велике діло.

Дуже відповідальна також роля Контрольної Комісії Українського Народного Союзу. Контрольна Комісія є тим громадським і фаховим чинником, який стежить і контролює працю Українського Народного Союзу, щоб ця праця була найкращою, щоб приносила добро і користь усім членам Українського Народного Союзу, щоб була корисною для нашого народу і гідно репрезентувала нас перед чужинцями.

Як головний контролер і голова Контрольної Комісії Українського Народного Союзу, я вважав своїм обов'язком пильно стежити за фінансовим, організаційним і громадським життям в Українському Народному Союзі. Праця нашого Союзу багатогранна, вона не замикається самою лише асекураційною діяльністю, і тому мої заінтересування мусіли йти по шляхах цієї великої організаційної праці, що її веде Український Народний Союз.

Як член Контрольної Комісії, я брав у звітовому часі участь в переведенні чотирьох річних контроль майна і діловодства Українського Народного Союзу. Кожна з цих контроль була докладною перевіркою майна, як теж господарки та громадського життя Українського Народного Союзу, і з'ясовувала точний образ стану нашої установи, як базу для дальшої успішної праці.

Будучи союзовцем, я працював як здисциплінований член цієї великої організації на терені Філядельфійської округи; був головою Філядельфійської Округи, що об'єднує великі числом і працею Відділи УНС. Філядельфійська Округа іде в перших рядах в організаційній роботі. Завдяки праці наших відділових урядовців, завдяки їх тактові і посвяті, Філядельфійська округа щораз зростає і гарно репрезентує живу діяльність всього нашого Союзу.

Згідно з ухвалою останніх Річних Зборів Головного Уряду УНСоюзу, що відбулись 22-26 травня 1961 року, я брав участь у засіданнях Екзекутиви УНС та Культурно-Освітньої Комісії. Екзекутива УНС уповноважила мене бути її представником в Екзекутиві Українського Конгресового Комітету Америки на місце сл. п. головного предсідника Дмитра Галичина. Я пропагував добре ім'я і працю УНСоюзу в усіх організаціях і установах, в яких я є членом чи виконую екзекутивні функції.

Виконуючи свої обов'язки в нашому Союзі, я завжди мав на увазі його ідеали і завжди діяв у тому переконанні, що Український Народний Союз — це загальна громадська організація, побудована на демократичних засадах, які виплекав у себе американський нарід, значить Український Народний Союз — це народна організація, що вийшла з народу, керується всім нашим членством і діє для народу. Її головним завданням є добро членів і всього нашого народу, вона на першому місці ставить поміч і працю для нашого членства, як теж і працю, яка у висліді несе допомогу нашому поневоленому Москвою народові у його змаганні до самостійного державного життя.

В цьому великому й глибокому переконанні я все і всюди пригадував нашим членам і нашій Управі, що нам не вільно ні за яку ціну відходити від цих великих ідеалів. Коли хтось із сторонніх людей критикував наших відповідальних союзових працівників, то він завжди діставав повне вияснення і відправу. Тому то значення і пошана для УНСоюзу на терені Філядельфії були на найвищому щаблі.

В останніх чотирьох роках були такі найважливіші проблеми, що їх треба було розв'язати: 1. Проблема організації на терені ЗДА і Канади; 2. Проблема інвестиції фондів УНС; 3. Проблема Видавництва „Свобода"; 4. Персональні справи; 5. „Союзівка"; 6. Представництва УНС; 7. Культурно-Освітня Комісія; 8. Статут УНС; 9. Сектор загальногромадської праці ЗУАДК, УККА і ін.; 10. Допомога комбатантським організаціям.

Проблема організації

Організаційна діяльність УНСоюзу спочивала в руках головного секретаря, і справи, зв'язані з цим сектором діяльности, обговорювано на кожному засіданні Контрольної Комісії. Зокрема Контрольна Комісія звернула увагу на малу суму забезпечень та організацію в Канаді. Український Народний Союз є в стадії постійного росту, організаційний сектор виказав поступ у всіх ділянках. Та все ж таки той поступ ще не такий, який є побажаний і можливий для нашої великої установи. На мою думку, повний поступ можна здобути, коли до нього змагати об'єднаними силами, а саме, коли вдасться злучити два наші великі Союзи: Український Народний Союз і Український Робітничий Союз. Переговори в цій справі вже започатковані і ведуться. Треба лише побажати, щоб вони увінчались повним успіхом. Дехто не хоче розуміти глибшого значення такого об'єднання. Об'єднання і злука двох братських Союзів піднесе перш за все наше громадське життя, а вслід за цим прийде організаційна активізація всього нашого суспільства і разом з тим повний ріст Союзу. Бажання такого об'єднання відчувається у великій масі організованого членства. Зокрема у Філядельфії представники УНС й УРС цікавляться взаємно проблемами обох Союзів.

Проблема інвестиції майна

Інвестиція майна в такій установі як Український Народний Союз, це справа надзвичайної ваги. Контроля звернула увагу на потребу нових форм інвестицій і нових форм діловодства. В цьому вирішенні ми були у щасливому положенні, бо в Контрольній Комісії було два банкіри, які знають і розуміють ці проблеми як слід. Пропозиції Контрольної Комісії в цьому напрямі були взяті під розгляд Екзекутиви. З уваги на важливість і актуальність проблем інвестицій і діловодства є вказаним, щоб майбутній Головний Уряд покликав окрему фінансову комісію, до якої увійшли 6 фінансові спеціялісти для плянування інвестиції фондів і найбільш відповідального діловодства.

„Свобода"

Проблема Видавництва „Свобода" — дуже трудна, але її можна розв'язати. Контрольна Комісія не лише простудіювала всю проблему, але й відбула розмови з редакторами й адміністратором. На основі цих дослідів ми прийшли до висновку, що для повного наладнання господарки і фінансів видавництва потрібно кваліфікованого адміністратора, який всеціло міг би присвятитись цій справі. Забезпечивши собі певну і тверду фінансову базу, „Свобода" тоді ще з більшим успіхом зможе виконувати ті обов'язки, які на неї покладені, як на репрезентативний, світський, демократично-народний щоденник.

Персональні справи

Проблема персоналу — це ключева проблема в кожній організації, а ще й у такій, як УНС. Новий Уряд мусить пильно розглядати персональні проблеми. Організація пенсійного фонду, реґуляція відпусток, тісна і близька співпраця між Головним Урядом і працівниками причиняється до того, щоб відносини були і ділові і товариські, бо тоді праця буде і видайніша і для працівників більш віддана.

„Союзівка"

Контрольна Комісія розглянула докладно справу „Союзівки" і рішила ствердити, що „Союзівка" повинна бути оселею для членів Українського Народного Союзу. Тому я ставив внесення, щоб великі інвестиції на „Союзівці" припинити, щоб вона стала самовистачальним підприємством. Це самозрозуміла річ, що не можна вкладати там союзових фондів у безконечність, не маючи певности, що ці фонди повернуться до Союзової каси. Всі дотеперішні інвестиції були оправдані, щоб зробити цю оселю вповні ужиточною, але Головний Уряд мусить започаткувати тепер нову еру, коли „Союзівка" буде управлятись своїми фондами згідно з засадою самовистачальности. Це тим більше конечне, що приходить на чергу розв'язка проблеми приміщення у Джерзі Сіті, яка потребує негайного рішення і фондів.

Представництва УНС

На всіх засіданнях Головного Уряду висловлювано побажання, щоб головні радні і головні контролери репрезентували УНС у своїх округах. На жаль, у деяких випадках Екзекутива цього не підтримувала. Були випадки, коли до Філядельфії приїздили одного дня аж три члени Головного Уряду з Джерзі Сіті, а головні місцеві урядовці про це нічого не знали. Майбутній Головний Уряд мусить притримуватись тих постанов, що радні і контролери є представниками Українського Народного Союзу в своїх округах.

Культурно-Освітня Комісія

За винятком редактора „Свободи" і мене, Культурно-Освітня Комісія складається виключно з членів Екзекутиви УНС. На мою думку, є конечним включити до цієї Комісії представників нашого культурного життя. Багато передових наших культурних діячів є членами УНС, і їх треба запросити до участи в Культурно-Освітній Комісії. Контрольна Комісія спеціяльно підкреслила видання англомовної Енциклопедії Українознавства, що є великим вкладом нашого Союзу в культурну скарбницю нашого народу і поміч на шляху до визволення.

Статут

Статут нашого Союзу, який визначав і вів працю нашої установи впродовж сімдесяти років, виправдав себе і не потребує радикальних змін. Потрібні дрібні зміни, що їх вимагає саме життя, будуть запропоновані Конвенції Статутовою Комісією. Контрольна Комісія рекомендує Конвенції дати вказівки майбутньому Урядові, що його праця мусить бути працею одного співдіючого тіла, а не діяльністю окремих Відділів. Це мусить бути праця зіграного однодушного гурту, праця „тім'у", в якому предсідник є головним координатором і ініціятором. Участь представника Контрольної Комісії в нарадах Екзекутиви виявилась успішною і принесла користь; тому ця інновація повинна залишитись зобов'язуючою в майбутньому.

Загальногромадська праця

Загальновідомо, що підтримка збоку Українського Народного Союзу для таких загальногромадських організацій, як Злучений Український Американський Допомоговий Комітет чи Український Конгресовий Комітет, дає обопільну користь. Це великий моральний успіх не лише для нашого Союзу, але й для тисяч нових членів, що їх переселив ЗУАДК до цієї країни. Злучений Український Американський Допомоговий Комітет є єдиною українською установою у вільному світі, що має визнання урядів, має поміч і підтримку американського уряду і може діяти в державах вільного світу нарівні з іншими урядовими та добровольчими аґенціями. Я є предсідником цієї установи, і тому й вона належить в деякій мірі до великої союзової родини, що і визначає становище УНС до ЗУАДК.

Екзекутива Українського Народного Союзу делеґувала мене після смерти сл. п. Дмитра Галичина до Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки на місце попереднього нашого предсідника. Досі, одначе, не могла ще зібратись Статутова комісія УККА, щоб визначити там мої функції.

Комбатантські організації

Мої переконування в давніших роках, щоб Український Народний Союз дав повну підтримку для ЗУАДКомітету, принесли не лише велике признання для нашого Союзу, але й користь у вигляді тисяч нових членів. Ще одна організація — Об'єднання бувших Вояків Українців Америки з їхнім журналом „Вісті Комбатанта" — заслуговує на нашу пильну увагу і підтримку. „Вісті Комбатанта" — це єдиний український військовий журнал у вільному світі для всіх українців. Нема такого журналу в Україні, а якщо б і був, то не був би він український. „Вісті Комбатанта" — це єдине видання, що може говорити про справи комбатантів, про справи українського війська. Всі колишні військовики-українці об'єдналися: „стара война", дивізійники, вояки підпілля, учасники інших армій і навіть наші наймолодші „корейці". Мушу ще підкреслити, що актив Українського Народного Союзу — це теж колишні вояки. В Головній Управі Об'єднання колишніх Вояків Першої Української Дивізії є інж. Іван Скіра з Філядельфії, і він є теж секретарем Філядельфійської Округи Відділів Українського Народного Союзу. З допомогою цієї організації комбатантів знайдемо дорогу до нашого молодого покоління і зможемо виконати нове велике діло для державного відродження нашого народу.

Це в дуже короткій формі я накреслив проблеми, що їх ми мали впродовж останніх чотирьох років.

При теперішньому обороті фондів УНСоюзу конечним є, щоб контролі відбувались не раз на рік, але двічі. За один рік накопичується забагато справ і питань, щоб їх можна було одноразово полагодити. Є справи, що їх треба перестудіювати вчасніше і реченцево полагодити й порішити, і тому перевірка майна та діловодства нашого Союзу повинна відбуватися щопівроку.

На кінець хай мені буде вільно подякувати всім членам Головного Уряду за співпрацю, як теж усім членам Контрольної Комісії, а саме: інж. Володимирові Коссареві, інж. Степанові Куропасеві, який в останньому році перейшов до Екзекутиви, а впродовж трьох років в цій каденції, як і попередніми роками, діяв в Контрольній Комісії, панам Петрові Кучмі, Петрові Пуцилові і Іванові Кокольському за їхню щиру й віддану працю. Хвала всім Відділам нашого Союзу за їхню працю і повну співпрацю; на протязі чотирьох років не було ні одної скарги. Моя подяка теж для всіх урядовців Філядельфійської округи за їхню віддану і згідну працю для добра і росту Українського Народного Союзу, для поширення тих великих ідей, що нам усім просвічують у нашій спільній праці.

До свойого особистого звіту вже надрукованого й відомого делеґатам, д-р В. Ґалан не має нічого додати, а тому лише подякував за довір'я й вибір.

Предсідниця Геновефа Жеребняк подякувала за звідомлення і попросила до слова головного контролера інж. Володимира Коссаря.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ВОЛ. КОССАРА

УНСоюз хоч має за собою 68 років існування, з кожним роком відмолоджується. Рекорд УНСоюзу не знає криз, глибоких непорозумінь чи взаємних обжалувань, як то має місце в українській спільноті на еміґрації або бувало в Краю. Не зважаючи на спроби „лихих людей", які старалися підкопати або знищити УНСоюз, кожночасний Провід, Головний Уряд провадив УНС чесним, шляхетним шляхом.

Заки приступлю до свого 4-річного звіту, дозволю собі згадати, що, будучи членом УНСоюзу від 1941 року, мені була дана нагода в 1946-му році стрінутися і познайомитися з основоположниками Союзу. Це сталося на 21-ій Конвенції, яка відбулася в Питтсбурґу. Мене покликано до статутової комісії, яка доручила мені бути секретарем. Я був вдячний за цей вибір, бо міг зразу запізнатися з різними проблемами Союзу і союзовців, а також американських українців, від яких я багато навчився. Головою Комісії був Юліян Павчак, довголітній член УНСоюзу і громадський діяч. На цій Конвенції було заступлених 466 Відділів, в тому числі 26 Відділів з Канади. Конвенція в Питтсбурґу в 1946-му році принесла мені досвід, яким я керувався довгі роки. Чотири роки пізніше, бо вже на 22-ій Конвенції в Клівленді, Огайо, — я був вибраний до Контрольної Комісії, і це повторилося на наступних двох Конвенціях, в 1954 і 1958 роках.

Тепер приступаю до звіту за час від 1958 до 1961 року.

Поїздки: В перших роках моєї організаторської праці, яку започаткував я в 1953 р., я присвятив багато часу Заходові Канади, де в той час існували лише три Відділи УНС. В наступних роках я зорганізував дев'ять нових Відділів на Заході, а також три Відділи на Сході. З огляду на велике віддалення західних Відділів і з огляду на поважні видатки транспорту я не відвідував ці Відділи довші роки. Остаточно, в порозумінні з сл. п. гол. предсідником Д. Галичиним, я рішив у 1960 р. відвідати найдалі висунені на захід Відділи в Британській Колюмбії і в Альберті.

На жаль, ця поїздка не принесла сподіваних успіхів, хоча я вжив дуже багато часу, відвідуючи українські громади і знайомлячи їх з УНСоюзом. Багато різних причин і перешкод зустрів я в своїй праці, відвідав десятки родин, однак, через страйки або їх загрозу в лісовій індустрії та на обох залізницях, — люди здержалися від забезпечень.

Відділи і кампанії. Участь Відділів і працівників УНСоюзу в Канаді в ювілейній кампанії 1959 року була здебільша задовільною. Під кінець кампанії ствердженo, що канадійські союзовці виконали свою квоту — 645 нових членів — на 100 %. Ці нові члени забезпечилися в 1959 році пересічно на дол. 1,165 на особу.

За чотири міжконвенційні роки, від початку 1958 до кінця 1961 р., я придбав коло 400 членів, які забезпечилися на суму близько дол. 500.000. Пересічно на особу припало дол. 1,228.

Коли я вже при числах, то згадаю, що від 1953 р. до кінця 1961 р., тобто за дев'ять років, я приєднав для УНСоюзу 1,018 членів на суму дол. 1,240,500, з чого припадає пересічно на члена дол. 1,218.

Загально можна сказати, що УНСоюз в Канаді робить поважні успіхи. Протягом теперішньої ювілейної кампанії наші Відділи перевиконали квоту, здобувши 814 нових членів, з чого Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Торонті — до якого ввійшло 19 Відділів — здобув 580 членів.

Відвідування Відділів. Кожного року я старався відвідувати так місцеві, як і позамісцеві Відділи УНСоюзу. За чотири роки — від початку 1958 до 31 грудня 1961 р. — 17 Відділів були тереном приєднання нових членів. Ними були Відділи Західньої Канади: 495 і 445 Вінніпеґ, 494 Давжин, Ман., 500 Келґари, Алта; 497 і 503 Едмонтон, Алта; 498 Ванкувер і 391 Вернон, оба в Британській Колюмбії. Відділ 441 у Форт Вілліям, приділений до заходу — разом 9 Відділів. Інші Відділи в числі 8, які я відвідав у східній Канаді, були: 341 Віндзор; 468 Ніяґара он де Лейк; 427 Ст. Катеренс; 458 Гамілтон; 432 Торонто; 439 Судбури; 443 Руан і 478 Монтреал в Квебеку. Разом 17 Відділів.

Звіти. На протязі чотирьох років, відбуваючи поїздки по відділових осідках УНСоюзу, я виголошував інформативні доповіді до членів і гостей наших Відділів про важливість забезпечення і про ролю УНСоюзу в українській спільноті на північно - американському континенті. Усіх доповідей і звітів я виголосив понад 65. Вірю, що слухачі хоч дещо запам'ятали з моїх слів і зробили з того ужиток.

При цій нагоді хочу подякувати всім, хто йшов мені назустріч і допомагав у виконуванні моїх організаційних обов'язків в місцях їх осідку. В першу чергу дякую головам і секретарям Відділів, як також іншим членам.

Канадійська Канцелярія. Вже від довшого часу порушувано питання координуючого центру для УНСоюзу в Канаді. Різні були труднощі, зв'язані з цим питанням, а головною причиною було устійнення фінансів, потрібних для такої канцелярії. Остаточно засновано Канцелярію дня 1 вересня 1959 року. З рамені Канцелярії вислано обіжні листи до всіх Відділів в Канаді, в яких порушувано актуальні союзові справи та подавано інформації про працю й успіхи УНСоюзу в загальному, а зокрема про працю Відділів в Канаді.

Листування. З огляду на велику віддаль між поодинокими Відділами в західній Канаді, я був змушений полагоджувати справи поодиноких Відділів листовною дорогою. Це була переписка з відділовими секретарями, а також індивідуальна переписка в справах забезпечення і інформації про УНСоюз. Крім листів, я висилав до Відділів обіжники. Протягом звітових років я вислав 276 обіжних листів до Відділів, а також поодиноким особам, а звичайних листів — понад 117. У відповідь на обидва роди посилок я одержав приблизно 120 відповідей. Переписка з членами Головного Екзекутивного Комітету, зокрема з гол. секретарем Я. Падохом, була постійна, приблизно 40-50 листів річно.

Також я розіслав приблизно 100 чисел квартальника „Самодопомога", видаваного коштом Кооперативної Кредитової Спілки „Карпатія" у Вінніпеґу, Ман., яка є найстаршою і найбільшою Щадничо - Кредитовою Спілкою в Західній Канаді. В квартальнику була вміщена моя стаття п. з. „Український Народний Союз", в якій я подав інформативно-числовий огляд постійного зросту нашої найбільшої в світі української Братсько - Допомогової організації.

На цьому місці складаю Дирекції Кооперативи „Карпатія", а зокрема інж. В. Топольницькому, який є редактором журналу — щиру подяку за безінтересовне вміщення статті про УНСоюз.

Участь у громадській праці. Довготривалі поїздки, зв'язані з моєю працею для УНСоюзу, вплинули на зменшення моєї активности в рямках інших організацій. Це відноситься головно до років 1958, 1959 і 1960, коли то я подорожував головно на захід від Вінніпеґу аж до Британської Колюмбії.

Моя участь в загальній праці відносилася до Крайових проводів, які мають свій осередок у Вінніпеґу, а також поза ним.

В першій мірі хочу згадати Комітет Українців Канади, як один з його основоположників та його другий місто-президент і координатор, починаючи від 1940 р., коли то створено КУК. Мої часті поїздки в справах УНСоюзу вимагали, щоб я передав один з постів другій особі.

Це саме відноситься також до Панамериканської Української Конференції (в скороченні ПАУК), якої я був співтворцем у 1946 році; тепер я займаю там пост координатора. Це саме відноситься до моїх обов'язків, як члена Крайової Екзекутиви УНО Канади, як містоголови Дирекції Осередку Української Культури й Освіти, Фонду Допомоги Українців Канади, якого я є один з основоположників та місто-президентом.

Також я був одним із трьох основоположників в 1943 р., а тепер є членом професійно-бизнесового Українського Клюбу у Вінніпеґу. Також був одним з основоположників Відділу Канадійсько - Українських Ветеранів, Канадійського Леґіону.

Належу також і до канадійських організацій, а саме: United Nations Association in Manitoba; Historical and Scientific Society of Manitoba; Canadian Club of Winnipeg; The Commonwealth Society. В декотрих тут поданих організаціях я був членом їх зарядів. Також належу до моїх професійних організацій як: Agricultural Institute of Canada; Manitoba Institute of Agrologists; University of Saskatchewan Alumni Association, Saskatoon, Sask. (M. Sc. 40).

Вже самий список організацій та постів вище поданих організацій говорить сам за себе. Коли взяти до уваги участь в різних зборах тих організацій або приявність на засіданнях президій, з'їздах, конвенціях, починаючи від крайових з'їздів та проводів до місцевих клітин льокального характеру чи пов'язаність в крайову систему, та виголошування промов, доповідей, лекцій, участь в дискусіях і панел-дискусіях — то можна уявити собі, скільки часу і гроша треба річно витратити на такі побачення чи участь в них.

Довготривалі поїздки, зв'язані з моєю працею як організатора УНСоюзу на протязі 4-ох міжконвенційних років 1958-1961, вплинули на зменшення моєї активности в українській і в загальноканадійській спільнотах. Це відноситься так до крайових проводів, що мають свій осередок у Вінніпеґу, як також поза ними.

В першій мірі хочу згадати про працю в Комітеті Українців Канади, як один з його основоположників, починаючи від 1940 р. дотепер (крім короткої перерви в 1957 р.), як другий місто - президент і координатор. Донедавна я займав пост другого президента з рамені Українського Національного Об'єднання Канади, а від 7-го Конґресу КУК був вибраний Конґресом. Це само відноситься до Панамериканської Української Конференції (ПАУК), якої я був співтворцем в 1946 р., і в якій займаю тепер пост координатора.

Відповідаючи за ці дві позиції в найвищих українських установах, одної в Канаді, а другої на північно - американському континенті, мені приходиться репрезентувати їх, брати участь в їх нарадах чи то в Вінніпеґу, Торонті чи Ню Йорку.

І так, в 1960 р. я брав участь в нарадах КУК і Українського Конґресового Комітету Америки (УККА) в днях від 19-го до 21-го лютого в Торонто, Онт., в присутності 22-х уповноважених делеґатів, а відтак у вічі з понад 600 приявних. Промовляли там сл. п. Дмитро Галичин, гол. предс. УНС, о. д-р В. Кушнір, голова КУК, д-р Стахів зі Скрентону, а я відчитав звідомлення про Український Світовий Конґрес Вільних Українців.

Як найбільша подія залишиться в пам'яті українців, які в числі понад півтора мільйона живуть на північноамериканській території, субота 8-го липня і неділя 9-го липня 1961 року. Це тоді канадійські українці дводенною програмою відзначили у 100-ті роковини смерти Тараса Шевченка відкриття його пам'ятника. З промовою на тому святі виступив прем'єр-міністер Канади Джан Діфенбейкер. Понад 50 тисяч українців, від немовлят починаючи, а на старцях закінчуючи, прибули з просторої Канади, Америки й інших країн на це велике свято в місті Вінніпеґу.

Між приявними на святі ми знайшли сотки членів УНСоюзу з Канади, а також і з ЗДА на чолі зі своїми провідниками, з гол. предсідником Иосипом Лисогором, гол. секретарем Ярославом Падохом, гол. редактором „Свободи" Антоном Драґаном, б. гол. контролером Іваном Іванчуком, гол. контр. Володимиром Коссаром, гол. радним Богданом Зоричем і ін.

В суботу 8-го липня о год. 4-ій попол. зібралися в одній із просторих заль Роял - Александер готелю гості числом понад 60 осіб — наші члени і прихильники Союзу — священики о. д-р В. Кушнір, о. Сопуляк, о. ред. Хомин, о. Гаврилюк, суддя Грещук з дружиною, д-р Мицик, д-р і пані Вахна, посол Лучкович і п. Гнатів з Давфин, Ман., член відділу УНС. Промовляли: дост. М. Стар, який підкреслив вагу УНСоюзу, о. д-р В. Кушнір, д-р Вахна, І. Іванчук, Мих. Іванчук, інсп. шкіл та ін. Це т. зв. коктейл парті було переведене гол. контр. В. Коссарем, який також перевів сходини членів УНСоюзу, що прибули з-поза Вінніпеґу. З промовами виступали гол. секр. Я. Падох і гол. предс. Й. Лисогір. Всіх приявних було коло 40 осіб.

До свойого друкованого звіту інж. Коссар додав свої спостереження, зокрема з канадійського терену. Коли наші лемки закладали Український Народний Союз перед 68-ми роками, то 500-долярова поліса мала вартість і давала вона значне забезпечення, але тепер поліса на таку суму, властиво не дає ніякого забезпечення родині померлого члена. Тому треба асекуруватися на більші суми. Стверджує, що УНСоюз в Канаді в тому щасливому положенні, що пересічна вартість асекураційної суми тепер виносить там $1.277 на члена.

В. Коссар завважив, що УНСоюз на терені Канади являється найбільшою братсько - допомоговою організацією, хоч там існують інші братсько - допомогові українські інституції, яких сідок є таки в Канаді. Для кращого розвитку УНСоюзу в Канаді необхідно увести деякі адміністративно-організаційні уліпшення.

Із звіту головного касира видно, що впродовж останніх 4-ох років до головної каси вплинуло $8.648,315.56 у формі вплачених членських вкладок. Ця сума це велика праця відділових секретарів. А коли при збірці такої великої суми грошей не було занотованого ні одного надужиття, то це свідчить про дуже високу мораль наших урядників і членів, які цих урядників вибрали.

На закінчення свого слова В. Коссар висловив подяку Головному Урядові УНСоюзу за всю допомогу, що її УНСоюз дав для канадійського терену. Спеціяльно висловлює подяку від Осередку Української Культури й Освіти у Вінніпегу і вищих культурних курсів, які дістали дотепер біля $6.000 допомоги.

Нав'язуючи до слів п. Юліяна Ревая, В. Коссар завважив, що канадійські українці своєю жертвенністю здвигнули пам'ятник Шевченкові у Вінніпегу коштом $143.000, а тепер рішили зібради $1.000,000 для Фундації ім. Шевченка, з відсотків яких задумують розгортати всесторонню працю для добра української спільноти. Членство УНСоюзу Канади бере дуже жваву участь у всіх цих акціях.

Подякувавши за додаток до звіту В. Коссареві, пані Жеребняк попросила до слова головного контролера Петра Кучму, який у свойому слові апелював, щоб докладати належних зусиль для затримання й притягнення тут родженої української молоді в ряди УНСоюзу.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ПЕТРА КУЧМИ

Контрольна Комісія своїми щорічними звітами інформувала членство УНСоюзу про організаційний, фінансовий та загальногромадський стан Українського Народного Союзу. До цих всіх звітів хочу тільки додати мої спостереження про те, що в діяльності Головного Уряду та Екзекутиви, а головно в праці організаційного відділу пороблено в часі від останньої конвенції великі кроки вперед. Також великим кроком у поліпшенні діяльности УНСоюзу була організація Окружних Комітетів по більших союзових осередках, внаслідок чого притягнено до праці чимало відділових секретарів та інших урядовців, як теж конвенційних делеґатів. Відрадним явищем було, що делеґати минулої конвенції не пішли в забуття, але й далі брали живу участь в організаційній праці УНСоюзу — нашої великої союзової родини. Вони багато причинилися до росту УНСоюзу, бо їх вважали далі представниками цих Відділів. Це — мої спостереження з Ню Йорку та метрополії але я вірю, що так само справа виглядає і в інших союзових осередках, за що всім щирим працівникам на союзовій ниві належиться признання і пошана.

Організаційна кампанія за приєднування нових членів УНС дістала добрий поштовх створенням Клюбу Заслужених Організаторів - Союзовців, і це було великою заохотою для Відділів не тільки виконати, але й перевищити призначені їм квоти нових членів. Присвячую стільки місця організаційній справі у своєму звіті тому, що вважаю її за найважливішу для дальшого розвитку дорогої нам усім установи — УНСоюзу. Тільки сильна в числі членів організація може сміливо дивитися в будучність.

Під час контролі майна і діловодства УНСоюзу можна було ствердити, що праця фінансового відділу виконується старанно і солідно. Перевірка діловодства голового касира і його департаменту в Головній Канцелярії виявила все в найкращому порядку. До моїх обов'язків належали, крім розгляду майна та діловодства, також справи „Союзівки", перенесення осідку Головної Канцелярії і т. п.

Згідно з рішенням 24-ої Конвенції Екзекутива та Головний Уряд старалися розв'язати справу відповідного приміщення для Головної Канцелярії УНСоюзу. Закуплення сусіднього дому назвав би я тільки тимчасовим розв'язанням справи, бо до цього дому можна перенести тільки документи та книги рекордового й фінансового департаментів. Головна Канцелярія та Екзекутива потребують модерних, обширних кімнат для своєї праці.

На терені Ню Йорку та цілої Округи виконував я призначені мені від Екзекутиви та Головного Уряду завдання і в кожному випадку, коли тільки заходила потреба, старався належно полагодити все для добра нашої установи.

Мій звіт закінчую привітанням делеґатів у Ню Йорку, де вперше відбуває свою конвенцію Український Народний Союз, і побажанням успішних нарад та корисних рішень для добра УНСоюзу.

Покликаний до звіту предсідницею Конвенції головний контролер Петро Пуцило завважив, що тому, що його звіт був друкований у книзі Звітів Українського Народного Союзу в українській мові, для зазнайомлення з ним тих делеґатів, які не зовсім розуміють по-українськи, він відчитає свій звіт по-англійськи.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ПЕТРА ПУЦИЛА

Статутові обов'язки головного контролера УНСоюзу на підставі 39-го параграфу є мінімальні. Він має щонайменше раз на рік сконтролювати рахункові книжки і мастки УНСоюзу і дати в органі Союзу і на річних зборах звіти з цієї контролі. Кінець цього параграфу каже, що головний контролер має складати також звіт зі своїх помічень на річних зборах і Конвенції.

Придержуючись цього параграфу, я так і робив на всіх трьох річних зборах Головного Уряду за час мого 4-річного урядування. Та чи лише 39-ий параграф тут в силі? Звичайно, ні! Уста головного контролера не є і не повинні бути замкнені, коли він для добра УНСоюзу говорить і поза рямками 39-го параграфу. Нам усім відомо, що в демократичній Америці є свобода слова, вона є і в УНСоюзі. А проте, у зв'язку з відкликанням генерала Вокера в Німеччині шпальти американських газет переповнились словом „мазлінг". Значить і тут цензура викреслювала слова, а то й цілі речення з промов американських генералів, мовляв, не їх діло мішатися до політики. Хай, вони кажуть, „цензори" будуть вояками і не мішаються до політики! А проте, публічна опінія бере в оборону генералів. Їм вільно для добра Америки і її безпеки говорити теж про політику і цивільні справи. Отже, також головні контролери, поза рахунками, мають свою думку, говорять одверто, а не мовчать, можуть жадати програми від Екзекутиви і т. п. В тому дусі були й всі мої річні звіти і мої пропозиції. Функція головного контролера є і повинна бути зовсім іншою, як була колись. В добі атома рахувати довгі колони цифр в союзових книгах непотрібно. Машини тепер рахують, а людина мусить лише вміти тими машинами орудувати. Якщо машина зробить помилку, то це вина людини. Якщо кінцеві зіставлення машинових рахунків не погоджуються між собою, то це є знак, що десь в рахунках закралась помилка.

УНСоюз завеликий, щоб його можна було перевірити за один тиждень контролі. Остання стейтова контроля в складі трьох - чотирьох осіб сиділа в канцелярії УНСоюзу три місяці. І вона перевіряла лише рахунки. А головний контролер, крім рахунків, має ще переглянути організаційне життя, перейти цікаву кореспонденцію з відділами, організаторами, має порадити як поправити систему діловодства, має, бо повинен, думати про зріст УНСоюзу, про методи праці і т. п. Це все він „має", якщо він є правдивим контролером, а не фігурою, що завжди закінчує свій звіт фразою „ все в порядку". Інакше контролери ні собі, ні УНСоюзові добра не принесли б. Вони лише займали б місця, яких не повинні займати! Правда, не їх тут вина, їх вибрала Конвенція. Але Конвенція таких справ не знає, бо звідки має знати?

Отже, чи може Головна Контрольна Комісія за 6 днів контролі обняти всеціло всю господарку, все життя УНСоюзу не лише в Джерзі Ситі, але й в цілій Америці? Не може! Тому я пропоную, щоб УНСоюз заанґажував собі т. зв. „Сертифайд Паблик Акавнтент", який мав би переводити циферну контролю над нашими рахунками, а водночас давати фахові поради щодо інвестиції, діловодства і т. п. Всі великі компанії, а УНСоюз є великою компанією, таку послугу публічних „акавнтерів" мають. Така фірма є тоді і перед законом відповідальною за свої звіти чи стейтменти.

А Головна Контрольна Комісія, яка й так не додає вже більше чисел і не шукає рахункових помилок, матиме час зайнятися плянами зросту, інвестиціями, відділами. Звичайно, Екзекутива займається тим всім, але від поради, від прибутку голова не болить. А в додатку Екзекутива не буде сама, бо сам в полі і козак не воїн!

За час мого 4-літнього урядування я старався бути таким контролером, функції якого я зазначив вище. Тож пропоную 39-ий параграф поширити в тому дусі. Думаю теж, що Конвенція при виборі головних контролерів має керуватися добром УНСоюзу, а не персональними чи груповими симпатіями до осіб, що, хоч добрі люди і союзовці, на головних контролерів не надаються. Це не моя компетенція критикувати й радити Конвенції, що робити, але це мій обов'язок! Уряд кожного контролера, українського зокрема, не є популярним. Добрий контролер, що хоче виконати свою функцію правильно, що критичним оком дивиться на справи не у власному інтересі, іде не раз врозріз з головними урядовцями, але на це нема ради.

Наша організація мусить зробити багато змін. У виборі урядовців на Конвенції ми повинні звернути увагу на здібності і бизнесовий досвід урядовця. Конвенційні делеґати повинні трактувати УНСоюз як свою власну організацію, свій власний бизнес, і вибирати таких урядовців, що надаються до даної праці чи на даний пост. Зверхній вигляд чи подібне тут не повинні мати впливу. Я був 9½ років державним контролером Міністерства Рільництва, де була дійсна контроля. В УНСоюзі я не міг би відважитися сказати на Конвенції, що наша контроля була докладна, бо на це не було часу. Контролери мають бути, як американці кажуть, свого роду „вач доґс" всього союзового бизнесу і життя. Якщо хочемо мати таку докладну контролю, вибираймо фахових людей, а також дивімося на престиж і заслуги. Звичайно, контролери повинні знати Союз і жити його життям, бо головний контролер — це лікар УНСоюзу.

Головні урядовці в Головній Канцелярії мають виховати собі шефів департаментів Союзу і „Свободи", які розумілися б на асекурації і друкарському ділі. Союзова друкарня і Союзівка повинні оплачувати себе. Якщо цього нема, то годі буде на будуче тягнути дефіцитове підприємство, а на організаційні справи не мати гроша. Головна Контрольна Комісія повинна більше часу призначати для організаційного життя. У нас буває так, що Відділи УНСоюзу воюють між собою, і нема кому їх привести до порядку. Не можна розв'язувати тих справ плесканням по плечах одних і других. Хтось мусить сказати тут авторитетне слово і завести послух. Інші братські організації, як от Муз, Елкс, Лайонс чи Лицарі Колюмба, пізнають себе взаємно по відзнаках і шанують себе взаємно. Треба і у нас піднести пошану до відзнаки УНСоюзу, що є комбінацією гербів України і Америки.

У моїй діяльності головного контролера в Головній Канцелярії я співпрацював з Екзекутивою і товаришами контролерами. Свої помічення я висловлював на Річних Зборах Головного Уряду і у своїх звітах в „Свободі". В контролі я звертав увагу на діяльність Союзівки як не лише клаптика України в Америці, але й як пропаґандивного засобу для зростання УНСоюзу. Я все вірив і твердив, що членам Союзу треба за життя щось дати! Звичайно, крім дивіденди, з матеріяльних засобів їм нічого не можна дати, але їм треба дати духовий зв'язок і життя, їх треба запрягти до праці для УНСоюзу. А цього листами і обіжниками зробити годі. На це треба „Союзівки", великої, такої, як вона є тепер, а їй до помочі треба „малих союзівок" в районі великих союзових скупчень, як Шикаґо, Дітройт, Клівленд, Филядельфія, Піттсбурґ, Боффало, Міннеаполіс і ін. Такі малі союзівки можуть бути малими рекрутаційними канцеляріями УНСоюзу. У них щонеділі, а то й щодня будуть люди, які є або можуть стати союзовцями. Кошти таких малих союзівок невеликі, бо оперті на силах громад і помочі УНСоюзу.

Я вважаю, що вся політика УНСоюзу повинна йти в тому напрямі. Якщо хтось має іншу думку, то досі з нею не вийшов. А думки треба мати! Бо яке може бути наше зібрання, які можуть бути наші збори, коли зійдемося на них без думок, без плянів?! Помовчимо і розійдемось. Крім таких союзівок треба ще й в містах мати місця, де УНСоюз може кувати пляни. На Шикаґо-Південь за моїми плянами постала така союзова кузня. Зразу звичайний дім і „штор" — тепер модерний дім із залею, кухнею і газовим огріттям. Дім цей і називається „Дім Українського Народного Союзу". У величезному промисловому районі Калюмет над озером Мишиґен є кілька союзових Відділів, які я злучив в окружний комітет. На жаль, брак урядовців, що мали б час для праці комітету, привів до його западу. Відновити його діяльність і діяльність району — це ціль і праця на будуче. Як це зробити — теж праця, яку треба обдумати. УНСоюз повинен мати організаційного референта, який охоплював би працю Окружних Комітетів. Окружні Комітети без плянів праці, без відповідних людей на місцях, без належного проводу — непотрібний твір, що здержує а не будує поступ.

Цих кілька моїх зауваг прошу прийняти не як лекцію, а як добру пораду від головного контролера, який від давніх років поза Союзом очолює установи, що колись стояли на місці, а тепер по реорганізації йдуть милевими кроками вперед.

До цього звіту головний контролер Петро Пуцило додав такі додаткові свої міркування:

Пане Предсіднику! Делеґати до 25-ої Конвенції УНСоюзу, шановні гості, — Пані і Панове!

Черговий вибір членів Головної Контрольної Комісії та мій дотогочасний досвід із цією Комісією дають мені зараз прекрасну нагоду звернути ласкаву увагу Конвенції на дуже істотний недогляд зформування одного параґрафу нашого статуту, який відноситься до обов'язків та відповідальности цієї Комісії.

Фінансовий масток нашої Організації останніми роками зріс до тої міри, що існуючі зараз фінансові здобутки треба уважати за дуже поважні. На Головну Контрольну Комісію накладається відповідальність за провірку книжок та актів, є що важніше, відповідальність за правильну перевірку книговодства та наявних конт. Така відповідальність зобов'язує Комісію до акуратної і точної перевірки наявного стану. А така обставина, на мою думку, вимагає від членів Комісії величезної посв'яти, потрібних кваліфікацій а перш за все достаточного часу, що, при найщиріших побажаннях членів цієї Комісії переходить дуже часто поза границі можливостей.

Наша Організація, спільно з іншими братськими організаціями, дійшла до того стану, де її фінансові проблеми вимагають такої уваги, такого проводу та адміністрації, якої вимагало б кожне того роду підприємство.

Я певний, що ми тут всі присутні будемо згідні в тому, що не має майже ніґде такого підприємства, без огляду на його величину, яке задоволилося б неофіціяльними і тільки приблизними числами свого фінансового діловодства : авсіх трансакцій. І навпаки — факти доказують, що всі такі підприємства доручають це завдання досвідченим і компетентним людям, а саме дипломованим бугалтерам, які кваліфіковано, із повною відповідальністю проходять та перевіряють чесно і солідно точність порученого їм діла. І це буває навіть у таких випадках, коли певне підприємство утримує свій власний, постійний персонал для провадження книговодства.

Я переконаний, що так само і братська організація, працю якої виконують урядники та окремі комісії, — мусять підготовити всі книжки для своїх представників, щоб вони могли вповні вив'язатися із наложених на них обов'язків.

Розмір відповідальности, що є наложена на членів Головної Контрольної Комісії вимагає від них досконалого виконання, на яке вони дуже часто не мають ані достаточних кваліфікацій ані потрібного часу.

У зв'язку із сказаним пропоную, щоб статут чи радше згаданий параґраф статуту доповнити, даючи Головній Контрольній Комісії право постійно утримувати професійного дипломованого бухгалтера в цілі продовження докладного книговедення нашої Організації. Щойно така розв'язка уможливить Головній Контрольній Комісії виконувати свої обов'язки так, як це є передбачено за статутом та рівночасно буде ґарантом для уступаючої і новообраної Комісії, що вона свідомо не поповнила ніяких недотягнень і вив'язалься із своїх завдань, що були її довірені.

Саме тому ще раз звертаюся до присутніх делеґатів щоб взяли мою пропозицію під негайний серйозний розгляд та схвалили доповнення, згаданого параґрафу статуту нашої Організації на теперішній Конвенції.

Ню Йорк, дня 21-го травня 1962 р. — Петро Пуцило.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО І ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ІВАНА КОКОЛЬСЬКОГО

Насамперед хочу скласти щиру подяку шановним делеґатам 24-ої Конвенції за довір'я до мене та вибір мене до Головного Уряду УНСоюзу, нашої славної організації.

У своїй урядовій діяльності в першу чергу виконував я приписані статутом обов'язки та припоручення Головного Екзекутивного Комітету на добро і користь УНСоюзу і його членства.

Як свідомий союзовий урядовець, я включав себе постійно до громадського життя, маючи на увазі, що вся наша союзова праця має широке громадське значення.

З такою думкою я працював впродовж останніх чотирьох років з великим успіхом.

Мій звіт буде обіймати три роки моєї праці як головного радного, а четвертий рік як головного контролера УНСоюзу, на якого мене вибрали головні урядовці на останніх річних нарадах, з уваги на опорожнені місця, які були доповнені після смерти бл. п. Дмитра Галичина.

Я був присутній і звітував на трьох річних засіданнях Головного Уряду УНСоюзу, як головний радний, брав живу участь в нарадах, висловлював свої думки і поради для добра нашої організації. Багато запропонованих мною зауваг введено в життя.

Як головний контролер, я запізнався з загальним поступом та життям нашого Батька - Союзу, провіряючи його майно рухоме й нерухоме, діловодство і працю Головної Екзекутиви. Можу ствердити, що в УНСоюзі нема ні одної ділянки, яка б не виказувала доброго поступу.

Моя урядова діяльність почалась зараз по конвенції, в травні 1958 р., звітами перед членством моєї Округи, про конвенційні ухвали.

1-го вересня 1958 р. я виступав з промовами на відзначенні 50-літнього ювілею сестрицтва у громаді Вунсакет, Р. Айленд.

14-го грудня 1958 р. брав участь у Бостоні, Масс., в урочистості посвячення новозбудованої православної церкви. На тому, святі промовляв заступник гол. предсідника Й. Лисогір.

В днях 15, 16 і 17 травня я загостив до громади Трой, Н. Й., коли відбувалися там спортові змагання широкого з'їзду української молоді. Уфундовані УНСоюзом трофеї роздали чемпіонам п. Й. Лисогір, В. Гусар і я.

21-го червня я був учасником великої імпрези „Гомін України", влаштованої з нагоди 65-ліття УНСоюзу в Карнеґі Гол, в Ню Йорку

27-го червня, в порозумінні з гол. секретарем д-ром Я. Падохом, я скликав основуючі збори Окружного Комітету Відділів стейту Ровд Айленду і близьких Відділів Массачусетс, на яких мене обрано головою Окружного Комітету.

10 і 11-го жовтня я брав участь і промовляв на 65-літньому ювілейному святі УНСоюзу, влаштованому Відділами Округи Бостон, Масс.

8-го листопада я промовляв у Вунсакеті на святі Листопадового Зриву, влаштованому філією УККА.

9-го квітня 1960 р. провів я наради Окружного Комітету Відділів моєї Округи в Вунсакеті, Р. Айленд, щоб пожвавити справу приєднування нових членів.

В днях 28 і 29-го травня мій 206-ий Відділ Запорозька Січ у Вунсакеті, Р. Ай., урочисто святкував 50-літній ювілей. На святі був приявний і промовляв сл. п. гол. предсідник Д. Галичин. З тієї нагоди відбулись окружні збори Відділів нашої Округи в організаційних справах.

В днях 14-17 липня у Вунсакеті, Масс., я був присутній на Конвенції Ліґи Православної Молоді, де були присутні делеґати з Америки і Канади.

У липні, в порозумінні з гол. секретарем д-ром Я. Падохом, я об'єднав Відділ 454 з Відділом 206 у Вунсакеті, Р. Ай.

20-го листопада, в порозумінні з гол. секр. Я. Падохом, я скликав загальні збори Окружного Комітету Відділів Ровд Айленду і поблизьких Відділів з Массачусетсу, на яких обговорено організаційні справи. Д-р Я. Падох мав реферат. На цих зборах поновно обрали мене на голову Окружнього Комітету.

Рік 1961-ий проходив під знаком Тараса Шевченка і збирання пожертв на будову його пам'ятника у Вашинґтоні.

19-го лютого відбулися збори представників усіх місцевих організацій, на яких сформовано збірковий комітет і обрано мене головою цього комітету. Збірка в громаді принесла вже понад 2,000 дол.

День 26-го березня засмутив американську Україну: в цей день прийшла вістка про смерть гол. предс. Дмитра Галичина. Я брав участь у похоронах бл. п. Д. Галичина і був одним із тих, що несли тлінні останки свого отамана і що поховали їх в сиру землю.

6-го травня в місті Централ Фолс, Р. Ай., я відбув наради Окружного Комітету, щоб перевірити організаційну активність.

15 і 16-го липня я репрезентував Головний Екзекутивний Комітет з відповідними промовами на імпрезах, коли 47 дівчат кінчали, а 43 хлопців починали тритижневе таборування на Союзівці.

26-го і 27-го серпня на Союзівці велично відзначено 100-річчя з дня смерти Тараса Шевченка. Мені припала честь на цьому святі представити публіці нашого конґресмена Фернанда Ст. Дермейна, який промовляв до присутніх англійською, а також українською мовою, мовою своєї матері.

Всі згадані вище імпрези, збори, ювілеї, церковні торжества, відвідини канцелярії губернатора стейту та приєднування членів увінчались успіхом для УНСоюзу.

Багато часу також приділяв я своєму 206-му Відділові, в якому був 20 років секретарем, а тепер вже три роки є предсідником. Завжди старався, щоб мій Відділ був між першими в окрузі стейтів Нової Англії.

У тісній співпраці зі старшими, заслуженими громадянами, з тут народженими і новими громадянами я завжди зустрічав до себе повне довір'я.

З нагоди 25-ої ювілейної Конвенції складаю щиру подяку Головному Екзекутивному Комітетові, головним та відділовим урядовцям і всім членам, що зі мною працювали для добра Батька - Союзу, і бажаю нашій славній організації дальшого і ще кращого розвитку.

Покликаний до слова головний контрольор Іван Кокольський до свойого друкованого звіту додав:

Мені приходиться ще раз виступати з додатковим звітом до мого звіту вже друкованого. Я буду обмежуватися до того, що я робив, як головний радний, а відтак як головний контрольор, яким мене вибрали члени Головного Уряду, вважаючи, що я на той пост надаюся з огляду на мою професію, по передчасній смерти головного предсідника Дмитра Галичина, коли пороблено певні пересунення в Головному Уряді.

Свої обов'язки виконував я так, як мені наказує Статут УНСоюзу й моє власне сумління.

Як членові Контрольної Комісії, мені було призначено до перегляду певні ділянки праці, зокрема фінансову діяльність. Я уважаю, що фінансова сторінка УНСоюзу ведеться дуже уважно. Там, де є пан Слободян, там не може бути жадного закиду, бо він свою солідність виявив на пості головного касира впродовж понад сорока років. Але, мусимо пам'ятати, наш УНСоюз — це велика фінансова інституція й вимагає вона відповідних уліпшень. Я уважаю, що ми повинні переінвестувати деякі наші інвестиції з менше на більше доходові. Частинно ця переінвестиція вже започаткована й ми можемо сподіватися збільшення доходів УНСоюзу на яких 100,000 долярів.

Я тішуся, що мої думки в цій ділянці були прийняті.

Мені було доручено провірити справу придатности сусіднього будинку зараз біля нашої головної канцелярії та оцінити його придатність для поширення нашої канцелярії. Я прийшов до переконання, що наш Батько-Союз є завеликий на таке тісне приміщення, а тому Ви чули, що Головна Контрольна Комісія рекомендує пошукати краще приміщення.

На одному засіданні було мені доручено перевести інспекцію „Союзівки" під здоровельним оглядом і безпеки життя тих, які там перебувають. Ми ж не можемо ризикувати людським життям, а тому мусимо ввести там ряд поліпшень під тим оглядом. Ці поліпшення обнизять асекураційні премії за „Союзівку", а в той спосіб УНСоюз заощадить гроші. Я дав свої рекомендації Головному Екзекутивному Комітетові, який негайно приступив до уліпшень. У значній мірі обнижено газард пожару, а також вбудовано ряд гидрантів.

Мій останній рік, вже на пості головного контрольора, був дуже успішний і для мене інтересний. Я мав змогу вглянути до всіх кутків УНСоюзу й робити свої зав'ваги. Я бажав би продовжувати працю для добра Батька-Союза, якщо мені пощастить бути перевибраним".

Предсідниця Геновефа Жеребняк подякувала п. Кокольському за його звіт, після чого адв. Іван Флис заповів час і місце засідання Комісії Просьб і Скарг. Пані Жеребняк прочитала привітальні телеграми від членів родини Худоба з 223-го Відділу та від Крайової Управи Українського Медичного Товариства Америки, за підписом голови д-ра Ростислава Сочинського, а секретар Конвенції, д-р Петро Стерчо, прочитав запрошення Українського Інституту Америки для делеґатів відвідати Інститут.

В год. 4:05 по пол. пані Жеребняк зарядила десятимінутову перерву нарад. Точно в 4:15 год. по пол. заступник предсідника Конвенції Іван В. Іванчук проголосив продовжання нарад й подав до відома, що привіти для Конвенції були передані Редакцією „Лемківських Вістей" та Українським Театром „Акція" при „Самопомочі" в Ню Йорку. Для зложення привіту від Української - Американської Асоціяції Університетських Професорів предсідник попросив до слова проф. д-ра Михайла Папа, який бере участь у Конвенції, як делеґат 364-го Відділу.

Предсідник Іванчук проголосив приступлення до звітування головних радних і попросив до слова першого головного радного Богдана Зорича з Канади.

ЗВІТИ ГОЛОВНИХ РАДНИХ УНСОЮЗУ

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО БОГДАНА ЗОРИЧА

Вже вдруге доводиться мені бути учасником конвенційних нарад наймогутнішої української установи — Українського Народного Союзу, що поза кордонами рідної землі виконує місіонарську функцію упродовж 68-ми років. Значення УНСоюзу не лежить тільки в концентрації гроша й творенні сильного фінансово-економічного бастіону, але ця установа була ініціятором повстання багатьох суспільно-громадських організацій на американському терені, своєю реальною силою безупинно допомагає культурному ростові української еміґраційної спільноти в творенні великих духових вартостей та займає в координуючих наших центрах, як УККА, ПАУК і ЗУАДК, одне з найпередовіших місць. Приналежність до цієї організації — не тільки почесть, але й обов'язок і відповідальність.

На 24-ій Конвенції УНСоюзу, що відбулася чотири роки тому у гостинному місті Клівленді, я, як делеґат із Торонта, займав функцію голови статутової комісії і перед конвенційними делеґатами доводилось мені пропонувати й пояснювати статутові зміни та поправки і просити їх про апробату пропозицій статутової комісії. Мушу з признанням підкреслити, що великий конвенційний збір поставився до всіх наших пропонованих змін і додатків до статуту як окремих нових параграфів із великим зрозумінням, і таку поставу делеґатів треба кваліфікувати як високу виробленість та дбання за ріст і майбутнє УНСоюзу.

Сьогодні на 25-ій Ювілейній Конвенції я виступаю перед Світлим Збором із своїм звітом головного радного УНСоюзу з Канади. В статуті немає детально розробленої процедури чи окремого правильника, що обов'язки головного радного окреслювали б до подробиць, але само членство в Головному Уряді УНСоюзу заставляє кожного його члена до многогранної дії в користь розбудови цієї установи.

Перший поконвенційний рік пройшов для мене як рік праці головного радного й секретаря найбільшого Відділу на Канаду ч. 432. В трьох останніх роках я уже виконував чотири функції союзового урядника. Ними є: фінансовий секретар Відділу 432 і його організатор, головний радний, екзекутивний секретар Канадійської Канцелярії і представник УНСоюзу на Канаду перед канадійською владою, так званий „чіф ейджент". Праця на всіх цих відтинках своїм характером, формою і змістом так сильно збігається й зазублюється, що важко мені відмежувати поодинокі функції, бо всі вони творять комплекс нерозривної органічної цілости.

Праця Головного Радного:

Функція головного радного проходила під різними аспектами, а саме: організаційним, пропаґандивним і репрезентативним.

Організаційний відтинок:

Упродовж чотирьох років в організаційних справах виїздив я по цілій східній Канаді, відвідав: Виндзор, С. Томас, Киченер, Лондон, Гемилтон, Ошаву, Содбури, Су Ст. Марі, Оттаву, Монтреал, Сидней у Новій Шкотії і Вінніпеґ, Манітоба. Деякі місцевості відвідував я кількакратно. Ціллю моїх виїздів були не тільки чисто організаційні завдання у справі приєднування нових членів, але теж різні союзові справи урядово - технічного чи навіть репрезентативно - громадського характеру. Назви місцевостей і їх географічне віддалення вказують, які теренові труднощі треба поборювати організаторові в Канаді, що засяг його праці виходить поза границі його перебування. Тисячі проїханих миль від одної місцевости до другої, в далекій віддалі розкинене українське поселення на півночі Канади, мало ще розпропаґована серед наших людей тих сторін союзова ідея, майнерський або індустріяльний характер українського робітника там же з примусовим питомим груповим забезпеченням — все це творить величезний комплекс поважних перепон для союзового організатора і вимагає від нього великого труду. Все таки постійна праця і повсякчасна опіка союзового урядника розтоплюють холодний панцер забезпеченевої індиферентности серед українського елементу й включають його до великої союзової родини.

За звітовий час я:

— зорганізував до УНСоюзу 609 нових членів із забезпеченевою сумою на $790.000;

— заложив два нові Відділи: у Су Ст. Марі, Онт., і в Сиднеї, Нова Шкотія, де вперше в цій новій провінції, далеко відданеній на північ, вивішено український союзовий прапор.

Зорганізування першого Відділу в провінції Нова Шкотія має велике престижеве, пропаґандивне й психологічне значення, бо воно стає фундаментом і випадовою базою під розбудову нашої інституції в майбутньому і може не тільки включити українських поселенців із Нової Шкотії до УНСоюзу, але може зв'язати теж українських робітників і їхні родини з УНСоюзом у Новій Фундляндії.

Крім організації членства, я влаштував в Торонті дві поважні союзові імпрези: 65-літній Ювілей УНСоюзу, 20-літній існування Відділу ч. 432 і святочне відкриття Канадійської Канцелярії з мистецькою програмою і прийняттям, в якому взяли участь визначні громадяни — представники організацій і велика кількість людей. Обі імпрези мали чимале пропаґандивне значення. З відкриття Канадійської Канцелярії зладжено прекрасний альбом і випрацьовано монтаж, уривки якого вже двічі появлялися в союзному щоденнику „Свобода" і в календарі „Свободи" за 1960-ий рік. Підготову до обох імпрез, технічну й мистецько-програмову, виконував я сам.

До відтинку організаційної праці мушу вчислити ще організацію Округи в Торонто, яку засновано 14-го травня 1961-го року, а яка з-поміж усіх існуючих округ зайняла в минулорічній кампанії третє місце й за короткий час виказалась великими результатами своєї праці. Округу на схід Канади заложено в тісному порозумінні з головною канцелярією УНСоюзу.

Канцелярійна праця:

За чотири роки вплинуло й вийшло з канадійської канцелярії і 432 відділу — 11.947 конверт. Усі письма, листи й друки посортовані в хронологічному порядку в окремі течки й зберігаються у канцелярійних шафах. З листів, висиланих до головної канцелярії УНСоюзу, інших організацій та установ і до поодиноких осіб, канцелярія зберігає копії і вони є архівальним матеріялом і джерельним документом плянувань, пропозицій, проєктів, напрямних, а головно концепцій розбудови й приспішеного росту УНСоюзу в Канаді. Тільки з цих матеріялів можна б зложити поважний том книжки, а всі ці проблеми, наболілі питання і шукання розв'язки по лінії зробити з нашої організації якнайбільш конкуренційну забезпеченеву установу з усіми родами модерних забезпеченевих кляс, з продуманим до вимог часу конечним і реальним пляном розбудови кадри кваліфікованих організаторів — вимагали теж від мене багато енерґії, праці й застанови. Полагоджувати своєчасно всі прохання сторін, виходити назустріч їхнім потребам — це основний обов'язок союзового урядника, і я його виконував по своїй змозі і своїм силам якнайкраще. Ясно, що як у природі постійно немає погідних днів, так і в канцелярійній праці трапляються недоліки, переочення та спізнення. Можу тільки ствердити, що подібні випадки могли мати місце по причині браку часу або моєї відсутности.

Громадська праця і репрезентація:

Моя психічна структура реаґує чомусь проти писання про цей відтинок праці. Кожна свідома людина, а тим більше ідейний член УНСоюзу є зобов'язаний історією свого народу до виправдання сенсу свого існування на землі в користь української спільноти. Але, переглядаючи конвенційні протоколи УНСоюзу й перечитуючи звіти поодиноких головних урядовців, бачу, що майже всі в своїх звідомленнях заторкують цей важливий відтинок і така схема звітування набрала вже традиційного характеру. Іду отже за цією традицією і звітую:

Уже на вступі зазначував я, що мені важко відмежувати одну функцію від другої, тому моя присутність чи активна участь із привітаннями чи доповідями на домініяльних конференціях українських організацій, на крайових з'їздах, на святкуваннях і концертах наших установ, на нарадах і відправах прерізних суспільно - громадських клітин може входити по стороні активів у балянсі моєї громадської праці як головного радного так і екзекутивного секретаря канадійської канцелярії. Вичисляю тільки свою присутність на замітніших імпрезах:

Конференція КУК сходу Канади в Торонті, дві конференції східньої Канади УНО і Б. О. в Торонті і Крайовий З'їзд тієї ж організації в Содбурах, бенкет БУК у Кінґ Едвард готелі в Торонті, річні загальні збори „Вільна Преса" в Торонті, посвячення новонабутого дому Філії УНО в Гемилтоні і виголошена доповідь на святкуваннях Листопадового Зриву, що їх влаштував Відділ КУК у Гемилтоні, золотий ювілей УРСоюзу в Торонті і 20-літній Ювілей УНСоюзу в Ошаві, Пластова Крайова Рада, Крайовий З'їзд Українських Студентських Товариств у Канаді, новорічні побажання з усіми представниками наших організацій Кир Ізидорові Борецькому, нарада Відділів Округи Монтреал і виголошена доповідь п. н. „Союзова Канада", яка була відтак друкована в „Свободі" і „Вільному Слові" та безліч других відвідин, контактів і зустрічей — ось показчик мойого часу з праці на тому відтинку. Пишу праці тому, що на всіх цих імпрезах писав я привіти, виголошував їх довші чи коротші, а крім цього їздив з доповідями про Т. Шевченка, Перше Листопада, Річницю Вождів — Петлюра - Коновалець.

Як культурно - освітній референт Філії УНО — Торонто, займаюся культурною ділянкою, організую імпрези, а теж у великій мірі інтересують мене виховна й видавнича ділянки. У близькому контакті я з членами Комітету видання „Археологія України" проф. Ярослава Пастернака та з провідними членами Об'єднання Українських Педагогів.

Посередництво перед канадійською владою („Чіф ейджент"):

Вже два повні роки веду я представництво перед канадійською владою, підписую усі виплачувані УНСоюзом на Канаду чеки й річні звіти, на яких підпис представника мусить бути леґалізований нотарем, до мене Забезпеченевий Департамент із Оттави присилає усі аплікації, письма й вимоги, а провінціональні асекураційні департаменти свої, на мою адресу приходять для нашої організації дозволи — „лайсенси", я одержую копії з уряду, в яких є виказі компаній державних, в яких УНСоюз депонує після закону свої гроші, вкінці всі книги й акти представника контролює державний контролер. Моїм завданням є одні урядові листи й виказі задержувати в своїй канцелярії, а другі висилати до Фінансового Департаменту УНСоюзу.

Головна канцелярія, а зглядно її Фінансовий Департамент, присилає щомісяця копії банкових депозитів у Канаді, виказі позичок морґеджових і позичок на грамоти, виказі всіх виплат для союзових урядовців і членів, словом — уся фінансова господарка на Канаду приходить у копіях і виказах на адресу „чіф ейджента". Фінансовий Департамент прислав теж зразкову фінансову книгу, в яку моїм обов'язком є по відповідним відділам вписувати прислані виказі активів і пасивів. Цей відтинок праці теж абсорбує багато часу, якщо хочеться його в належному порядку провадити.

Канадійська Канцелярія:

Канадійська Канцелярія УНСоюзу існує від 1-го вересня 1959-го року, яку згідно з ухвалою Головного Уряду на своєму річному засіданні в травні 1959-го року утворив Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу. В цій канцелярії я від початку аж до сьогодні виконую функцію екзекутивного секретаря, а головний контролер інж. В. Коссар є директором канцелярії. Сама канцелярія міститься в Торонті в осідку перебування екзекутивного секретаря, п. інж. В. Коссар — як екзекутивний директор постійно перебуває на заході Канади в місті Вінніпеґу. Один і другий екзекутивні урядовці Канадійської Канцелярії, з уваги на поважну географічну віддаль, не мають змоги часто контактуватись зі собою, але один і другий докладають усіх зусиль, щоби в Канаді збільшити членство УНСоюзу, щоби з кожним роком росла наша організація на тому терені, щоби вкінці серед української суспільности вибороти право для УНСоюзу бути не тільки сильною й найпередовішою фінансово - забезпеченевою організацією, але теж беззастережно національно- громадською. У тому напрямі йдуть намагання нас обох і ми, свідомі великої відповідальности за УНСоюз у Канаді, постійно ставили і ставимо домагання у своїх листуваннях із Екзекутивою та на річних засіданнях Головного Уряду застосувати до Канади „широкопростірну" політику, тобто виробити для Канади концепцію розбудови численнішого організаційного апарату, який всеціло посвятився б організації членства й закладанню нових відділів.

Існування канадійської канцелярії УНСоюзу сильно скріпило авторитет і престиж нашої організації, вона стала поважним репрезентантом УНСоюзу в Канаді, вона являється покищо найважливішим пропаґатором великих ідей УНСоюзу, з нею вдержують контакт не тільки наші люди й наші союзовці, але цього контакту шукають теж чужі установи, урядові чинники та різні інституції. Коли взяти до уваги психологічний момент, що в основу відкриття канадійської канцелярії лягли аспірації канадійських союзовців, які віддавна домагалися на своєму терені координуючого чинника й постійно висували ці претенсії до своїх представників, коли з кожним роком Канада хоч поволі, але видно збільшує своє членство, веде перед у висоті забезпеченевих сум, коли зростає її союзове майно й є всі перспективи дальшого росту й використання для УНСоюзу величезних потенціяльних можливостей в Канаді, то, на мою думку, створення канадійської канцелярії було задумом наскрізь корисним.

Як екзекутивний секретар канцелярії я мусів бути інформатором у всіх союзових справах, з якими зверталися до мене сторони чи то телефонічно чи прямо приходили до канцелярії. Статистичних даних подавати не буду, але таких справ упродовж одного року було безліч. Крім цього треба було відповідати на всі листи й прохання, і для канцелярійної кореспонденції є окремі течки з копіями вихідних листів та на листи іззовні. Багато теж відділових секретарів звертаються за поясненнями, друками, порадою. Усе те доводилось мені виконувати. Коротко сказавши, канадійська канцелярія це мініятура головної канцелярії УНСоюзу.

Фінансове звідомлення канадійської канцелярії напевно буде включене до звідомлення головного касира й тому відпадає потреба його окремо мені подавати. Я тільки хочу підкреслити, що головна канцелярія присилає кожного місяця для канадійської канцелярії від 1-го січня 1961-го року по $150, з яких платиться рент — $50 місячно, телефон, канцелярійне приладдя і на пропаґанду чи рекляму у формі оголошень з приводу різних з'їздів, конференцій чи імпрез.

Ні екзекутивний директор із титулу свого посту, ні екзекутивний секретар за свою ділову працю жадної фінансової винагороди не одержують. Підкреслюю це тому, що секретарі канадійських відділів висували зовсім слушні претенсії до екзекутивного секретаря, що його завданням повинні бути відвідини відділів, допомога в організуванні членів для слабих відділів, видавання інструктажів для союзових секретарів і допильновування їхньої виконности, але вони думали, що функція екзекутивного секретаря є платна головною канцелярією і не знали про те, що вся екзистенція його є секретарство 432 Відділу. Ясно, що в майбутньому треба буде на Канаду такого координатора союзової праці і організатора, який не був би зв'язаний з ніяким відділом, а виключно міг присвятити себе для повної розбудови УНСоюзу в Канаді. Та це питання нової союзової концепції на Канаду, схвалення певних інвестицій фінансових у реалізацію цього пляну і зрозуміння певних засад і метод, щоб тільки здійснити задумане діло.

Уважаю, що всі вичислені мною функції, що я їх виконував упродовж чотирьох років, надівсе моя організаційна праця із 609 новоприєднаними членами із 790.000 забезпеченевим капіталом — це той балянс моєї праці, з яким я стаю перед Світлою 25-ою Ювілейною Конвенцією і прошу про прийняття його до відома. Як людина, що всеціло ввесь час і всі свої сили присвятила для росту й розбудови УНСоюзу, я тільки мрію про те, що в майбутньому канадійські українці сильно скріплять зорганізовані ряди американських союзовців і разом в одній організації і під одним справним керівництвом, яким є Головна Екзекутива УНСоюзу, створять справді величезних розмірів українську твердиню, на силі якої буйно розквітатимуть українська культура, духові вартості й національно - громадські ділянки.

До свойого друкованого звіту Богдан Зорич дав ось які доповнення:

„Шановний Пане Предсіднику! Шановні Пані й Панове!

Дуже важко сьогодні зреферувати діяльність УНСоюзу в цілій країні впродовж п'яти мінут. Ми маємо до діла з іншою державою, де законодавство є інше як в ЗДА, де вимоги є інші як у ЗДА. Важко зреферувати в такому короткому часі, бо ми маємо до розв'язки цілий комплекс справ, зв'язаних із випрацьованням конвенції дії та розвитку Українського Народного Союзу на всьому канадійському терені.

Ме свідомі того, що в нас, у Канаді, асиміляційний процес ще не пішов так далеко, як на цьому терені, а тому ми можемо стати базою росту й розвитку УНСоюзу. Це, однак, залежатиме від політики УНСоюзу, на скільки будуть створені умови для використання колосальних людських резерв і чи вдасться ці резерви відповідно вжити. Ми оцінюємо в Канаді Український Народний Союз в першу чергу, як великий фактор, на базі якого може рости й розвиватися наше культурне і громадське життя. Бо тільки так УНСоюз може сповнити свою місію в Канаді.

Свою працю для УНСоюзу виконував я в різних функціях, а саме: 1) як секретар 432-го Відділу УНСоюзу в Торонті та його організатор; 2) як головний радний; 3) як репрезентант УНСоюзу в Канаді; 4) як „чіф ейджент" перед канадійськими властями; та 5) як інформатор. Важко в кількох мінутах представити свою діяльність з погляду всіх цих п'ятьох функцій. Я скажу коротко:

Впродовж останніх чотирьох років зорганізував я 609 членів на загальну суму забезпечення 800,000 долярів. Я збільшив свій відділ на асекураційну суму понад 1,000,000 долярів. Це моя конкретна робота для Батька-Союзу.

Я мав додаткові обов'язки. Канада потребує координаційний центр, Канада потребує свого головного організатора і то такого, який мав би певні компетенції на своєму терені й співпрацював гармонійно з головним урядом УНСоюзу. Тут треба повного зрозуміння потреб канадійського терену й треба перестати порівнювати його з Пенсильванією, бо тут треба більш об'єктивної аналізи ситуації. Ми маємо 7,200 членів. Скажім собі правду ввічі, це поважний відсоток усього членства УНСоюзу. Але й саме число членів, це не все. Треба спитати себе, яка вартість поліс тих усіх членів, на яку загальну суму вони асекуровані. Мій 432-ий Відділ вислав до головної канцелярії УНСоюзу найбільшу суму премій у цілій Америці й Канаді. Це найздоровіша одиниця УНСоюру! Отже, не брати під увагу саму скількість членів, але треба аналізувати й інші фактори. Шкода, що ми не заслухали такої аналізи від членів Головного Екзекутивного Комітету.

Виконував я також функцію „чіф ейджента". Всі інформації для канадійських урядових чинників переходять через „чіф ейджента", а це також додаткова робота. Державна контроля приходить, очевидно, до нас, якщо ідеться про терен Канади. Отже, цю позицію треба було б належно оформити для відповіднішого функціонування. Дальше, я є екзекутивним секретарем Канадійської Канцелярії УНСоюзу, але ця канцелярія, це лише шильд. Існує кімната й телефон, а в цій кімнаті відбуваються всякі студентські імпрези, конференції, тощо. Ми даємо оголошення до преси, але наш бюджет виносить всього навсього 1,800 долярів.

Як поставити Канадійську Канцелярію, щоб вона була гідним репрезентантом ідей УНСоюзу на Канаду, щоб була координація дій, та щоб той координатор зміг розгорнути працю в усіх провінціях Канади? Для цього треба кращого зрозуміння, для цього треба відповідного підходу, для цього треба грошей. Я звертаюся до Вас із проханням зрозуміти належно можливості й потреби канадійського терену.

Закінчуючи хочу ствердити, що майбутнє Українського Народного Союзу в Канаді залежить від постави Конвенції до цієї справи. Надаючи певні адміністративні функції Канадійській Канцелярії, прямуймо вперед разом у одній організації й під одним проводом, яким є Головна Екзекутива, щоб створити великих розмірів українську твердиню, яка стане опорою розвитку українських духових вартостей і громадського українського життя". (Олески).

Предсідник Іванчук дякує головному радному Б. Зоричеві за представлення можливостей росту УНСоюзу в Канаді та потреб цього терену й висловлює думку, що делеґати повинні над тими справами застановитися. З черги покликує до слова головного радного Дмитра Шмаґалу.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ДМИТРА ШМАҐАЛИ

Обов'язки головного радного протягом минулої чотирирічної каденції я виконував згідно з постановами статуту та моїми силами і знанням в користь УНСоюзу і його членства.

Я був приявний на трьох річних засіданнях Головного Уряду, на яких складав звіт зі своєї діяльности в окрузі Клівленду, і брав участь в дискусіях над звітами і в нарадах. В 1958 р. моя праця була трохи тяжча, але причина, бо в згаданім році відбулася 24 Конвенція УНСоюзу в Клівленді. Треба було подбати, щоб було вигідне приміщення на Конвенцію та для делеґатів і взагалі про все, що було потрібне. Клівлендський Комітет разом зі мною працював якнайкраще. Коли щось було не зовсім задовільне, просимо нам простити.

В 1958 році, 20 вересня, я брав участь в посвяченні прапорів 364-го Відділу в Клівленді; так само брав там участь бл. п. головний предсідник Дмитро Галичин.

2-го листопада головний секретар д-р Я. Падох і я їздили на організаційні збори до Відділів в Янґставні, Огайо.

5-го квітня 1959 р. зорганізовано Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Клівленді і околиці. Мене вибрано головою Комітету і на цім становищі я працюю понині. На згаданих зборах головним референтом був гол. секретар д-р Я. Падох.

У березні в стейті Огайо запропоновано закони, які були б корисні для братських організацій. Я написав у цій справі до представників стейту 22 листи і одержав відповіді із запевненням піддержки. Всі ці відповіді переслав я сл. п. предсідникові Д. Галичинові.

У травні приїхав до Клівленду на короткий час головний організатор Микола Ткачук і я йому в міру можливости допомагав.

12-го липня їздив я до Янґставну, Огайо, де засновано Окружний Комітет Відділів УНСоюзу.

3-го жовтня Клівлендська округа відбула організаційні збори, а 4-го відсвяткувала 65-ліття існування УНСоюзу. На згаданих зборах і святі промовляв гол. касир Роман Слободян.

8-го листопада був я в Янґставні, Огайо на відзначенні 65-ліття УНСоюзу. На цьому святі з промовою виступав сл. п. гол. предсідник Д. Галичин.

1-го травня 1960 р. брав я участь у відзначенні 50-літнього ювілею жіночого відділу ч. 112 в Клівленді. З промовою виступила там заст. гол. предсідника Анна Герман.

15-го жовтня їздив я з гол. секретарем Я. Падохом на окружні збори до Янґставну, Огайо.

16-го жовтня брав я участь у відзначенні 50-літнього ювілею Відділу 218 в Кемпбел, Огайо, де промову виголосив гол. секретар д-р Я. Падох.

2, 3 і 4-го грудня в Клівлендській окрузі відбулися секретарські курси, на яких робили виклади сл. п. гол. предсідник Д. Галичин, заст. гол. предсідника Йосип Лисогір, гол. секретар д-р Я. Падох, мґр Іван Скочиляс і п. В. Сохан. Курсантів було 28 осіб з 14 Відділів.

4-го грудня відбулася конференція активних союзовців, на яку з-поза Клівленду прибули своїм власним коштом сл. п. Д. Галичин, д-р Я. Падох, п. Й. Лисогір, д-р В. Ґалан, інж. С. Куропась, п. М. Пуцило, п. В. Дідик, п. А. Джула, мґр І. Скочиляс, п. Б. Зорич, А. Запаранюк, п-ні Г. Жеребняк і інші. Конференція була активна і корисна.

Січень 1961 року. Проф. Чучкевич, починаючи організаційну працю в Клівлендській околиці, зорганізував новий Відділ число 346 і йому я радо служив своєю поміччю.

24-го вересня гол. предсідник Й. Лисогір, гол. секретар Я. Падох і я брали участь у відкритті пам'ятника Лесі Українки в Культурному городі в Клівленді, Огайо. Того ж дня ми відбули союзові наради в УНДомі, де було присутніх 32 відділових урядовців від 13-ох Відділів Клівленду і Акрону, Огайо.

У квітні був я на похороні сл. п. Дмитра Галичина.

За три роки існування Окружного Комітету Відділів у Клівленді ми відбули 3 річні засідання, 4 головних організаційних зборів, де були представники з Головної Екзекутиви і 13 окружних зборів. На цих зборах передискутовано справи для добра УНСоюзу та його членства. На мою думку, Окружні Комітети Відділів приносять користь не тільки УНСоюзові, але й цілій українській справі.

Також відбули ми т. зв. Союзові Дні. З прибутку дано 240 дол. для двох учасників курсів українознавства на Союзівці, 50 дол. — на пам'ятник Лесі Українки в Культурнім Городі в Клівленді, 300 дол. — на пам'ятник Т. Шевченкові у Вашинґтоні, 100 дол. — на Коледж у Стемфорді, Конн., 75 дол. — для інвалідів у Німеччині і інші дарунки по 20, 25 і 45 дол. Разом дано на добрі цілі 1,300 долярів.

В 1961 році при Відділі УККА в Клівленді створено комітет для збірки грошей на пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні. Мене вибрано головою цього комітету. По нинішній час вислано з Клівленду на цю ціль 12,500 долярів. Збірка продовжується.

Протягом чотирьох років праці було багато справ, які я поладнав на доручення Головної Екзекутиви: перевірка деяких справ, рекомендація морґеджів і т. д. Так само відділові урядовці і члени моєї округи вдавалися до мене з різними справами, і я завжди був готовий служити їм порадою та поясненнями. У своїй праці я мав повну підтримку Головного Екзекутивного Комітету і відділових урядовців УНСоюзу, за що складаю їм щире спасибіг.

Пан Шмаґала усно додав, що сказав усе, що мав сказати у свойому друкованому звіті, що його делеґати дістали перед Конвенцією. Бажає, однак, внести одну одиноку поправку до звіту, а саме: у звіті помилково надруковано, що з каси Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Клівленді дано 50.— долярів на пам'ятник Лесі Українки в Культурнім Городі в Клівленді, а має бути 500.— долярів, бо таку суму в дійсності Окружний Комітет дав на цю ціль.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО УНС ТАРАСА ШПИКУЛИ

Починаючи свій звіт, хочу скласти щиру подяку шановним Делеґаткам і Делеґатам 24-ої Конвенції УНС, які виявили до мене довір'я, обравши знову на пост головного радного.

Прийнявши цей уряд, я старався виконувати зв'язані з ним функції так сумлінно, як до того кликало мене почуття моєї чести й морального обов'язку перед українською союзовою громадою, а зосібна перед моїми виборцями.

Як головний урядник, я брав участь в трьох річних засіданнях Головного Уряду УНС, на яких складав звіти з своєї поточної діяльности та брав участь у нарадах та дискусіях.

Як союзовцеві, наділеному тим вищим урядом, мені прийшлось з покликання шикаґівських союзових і інших громадських організацій прийняти на себе цілий ряд обов'язків. Так, мені прийшлось бути в своїй окрузі головою Дирекції Дому Відділів УНС в Шикаґо, головою Окружного Комітету УНС, заступником голови Ліґи Американців Українського Походження, головою Комітету Народного Фонду, головою окремої комісії Ювілейного Мазепинського Комітету, головою Шевченківського Комітету на Шикаґо й околиці і т. д.

Обов'язки голови Дирекції Дому УНС я виконував протягом років в щирій співпраці з іншими урядовцями і директорами цієї установи.

Окружний Комітет Відділів УНС в Шикаґо відбув ряд зборів та засідань, а влітку кожного року влаштовував традиційний День Союзу. На тих традиційних днях вибиралось королеву з-поміж молодих членкинь Союзу. Тут прийшлося багато старань вкладати, щоб забезпечити успішність цих традиційних імпрез.

У Шикаґо я проводив на трьох передконвенційних зборах. На зборах 26 квітня 1958 р. мали ми честь вітати сл. п. головного предсідника Д. Галичина, що подав інформації для делеґатів та інструктував нас в організаційних справах.

Старанням Окружного Комітету Відділів УНС 19 липня 1958 р. відбулися організаційні збори для відділових урядовців, на яких був приявний гол. секретар УНС д-р Я. Падох.

Старанням того ж Комітету й Дирекції Дому УНС 20 липня 1958 р. відбувся 23-ий традиційний День Союзу. Почесним гостем на ньому і головним промовцем був д-р Я. Падох.

21-го вересня 1958 р. брав я участь в офіційному відкритті нового Народного Дому в Гемонді, Індіяна.

27 вересня 1958 р. відбулися збори в Шикаґо, на яких д-р В. Ґалан реферував про справи ЗУАДК-у.

Протягом літа 1958 р. відбулося 12 засідань Комітету з нагоди 25-ліття голоду на Україні. В ньому брав я участь як касир Комітету. Прибуток з Академії - концерту, влаштованого 5 жовтня, вислано до УККА та до Капелі Бандуристів.

З нагоди прибуття до Шикаґа представника Українського Вільного Університету проф. д-ра І. Мірчука влаштовано 15-го листопада 1958 року бенкет, на якому я передав привіт та побажання почесному гостеві в імені Головного Уряду УНС.

Репрезентантом УНСоюзу був я 23 листопада на святочних сходинах місцевого Пласту.

Чимало праці прийшлось мені докласти для підготови бенкету з нагоди 50-літнього ювілею 221-го Відділу УНСоюзу 31-го січня 1959 року. На тому бенкеті вітали ми сл. п. головного предсідника Д. Галичина, який виголосив святочну промову.

18-го жовтня 1959 р. відбулося свято з нагоди 250-літнього ювілею Гетьмана Ів. Мазепи. Як фінансовий референт Ювілейного Комітету, стверджую, що це свято мало великий моральний і матеріяльний успіх.

12-го липня 1959 р. старанням Окружного Комітету УНСоюзу відбувся в Шикаґо 24-ий традиційний день Союзу. Гостем на ньому і промовцем був гол. редактор „Свободи" Антін Драґан.

1-го лютого 1959 р. відбулися організаційні збори з участю сл. п. Д. Галичина, що реферував про союзові справи.

1-го листопада 1959 р. склав я привіт та побажання 259-му Відділові УНС, як учасник святкування його 50-літнього ювілею.

12-го грудня заходом Окружного Комітету відбувся бенкет, а 13-го того ж місяця концерт з нагоди 65-літнього ювілею УНСоюзу. На згаданих імпрезах виголосив промови сл. п. Д. Галичин. Він же промовляв 14-го грудня на наших організаційних зборах.

30-го січня 1960 р. я взяв участь у відзначенні 5-літнього ювілею 35-го Відділу УНС. На тім святі був приявний тоді заступник гол. предсідника УНС Йосиф Лисогір.

З доручення гол. предсідника УНС взяв я участь в похороні бл. п. отця Понятишина, заслуженого союзовця. Від Екзекутивного Комітету був на похороні гол. касир п. Р. Слободян.

10-го лютого 1960 р. був я на похороні, як представник Гол. Уряду УНС, бл. п. Анни Джорджевич, довголітньої секретарки 33-го Відділу УНС.

10-го червня 1960 р. брав я участь, репрезентуючи УНС, на 10-літньому ювілеї місцевого Пласту.

28-го серпня 1960 р. відбувся 25-ий традиційний день УНСоюзу.

8-го жовтня взяв я участь у 50-літньому ювілею Українського Робітничого Союзу, де склав привітання та побажання від Гол. Уряду УНСоюзу.

5-го вересня того ж року репрезентував УНСоюз на здвизі СУМА.

По довшій підготові, 23 грудня 1960 року зорганізовано в Шикаґо Шевченківський Комітет з представників всіх українських організацій. Мене обрано головою Ділового Комітету, що мав зорганізувати Шевченківську Академію і — що найголовніше — зібрати гроші на будову пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні.

26-го березня відбулася Шевченківська академія, на якій було присутніх 2.000 осіб. Одержано проклямацію від губернатора стейту Іллиной, а на самій академії промовляв посадник Шикаґа Р. Дейлі. Понад 2.000 долярів, зібраних на тій академії, вислано на пам'ятник.

В результаті збіркової акції нашого Шевченківського Комітету протягом 1961 року вислано до Центрального Шевченківського Комітету близько 15.000 долярів.

Шевченківський Комітет відбув 16 засідань, в яких я брав активну участь. Під моїм головуванням 11 березня цього року Комітет відбув заключну Шевченківську Академію, що теж увінчалась великим успіхом.

Потрясаюча вістка про трагічну смерть нашого головного предсідника св. п. Д. Галичина викликала цілу низку жалобних урочистостей на вшанування його пам'яті. 27-го березня 1961 р. скликав я незвичайні збори Окружного Комітету УНСоюзу, а 31-го березня брав участь в засіданні Головного Уряду УНС в Ню Йорку, що ним проводив заступник гол. предсідника Йосиф Лисогір. А 1-го квітня брав участь у похороні.

19 серпня 1961 р. відбулися в Шикаґо організаційні збори УНС в приявності нового головного предсідника Йосифа Лисогора, що реферував нам про сюзові справи.

З нагоди 50-літнього ювілею Відділу УНСоюзу, 21-го травня 1961 р. склав я на бенкеті того Відділу ґратуляції і побажання від Головного Уряду.

20-го серпня 1961 р. старанням Окружного Комітету УНС в Шикаґо влаштовано 26-ий традиційний день Союзу з участю гол. предсідника п. Лисогора, що виступив на ньому з промовою і передав переходовий союзовий прапор з 423-го Відділу до 379-го Відділу за приєднання найбільшого числа членів протягом 1960 року.

12-го грудня 1961 р. в Шикаґо відбулася інсталяція Єпископа Української Католицької Церкви Кир Ярослава Габра, в якій я був представником моєї округи в катедральних Богослужбах і на бенкеті в честь Єпископа. Високодостойним гостем на тих урочистостях був Апостольський Делеґат Архиепископ І. Ваґнозі, а УНСоюз репрезентував гол. предсідник Й. Лисогір.

З нагоди переїзду через Шикаґо на відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в Канаді гол. предсідника Й. Лисогора і гол. секретаря Я. Падоха, у нас відбулися з їхньою участю організаційні збори 15-го липня 1961 р. на оселі Ранд Лейку. На тих зборах обговорено ряд організаційних справ, зокрема справу набуття оселі для шикаґівської союзової організації.

На доручення Головної Канцелярії УНС був я 12 липня 1961 р. на зборах 22-го Відділу УНСоюзу, щоб полагодити деякі справи місцевого характеру, що й пощастило виконати з добрим успіхом.

Крім усієї згаданої вище чинности, як урядовця Головного Уряду УНС, мені приходилось ще багато часу витрачати на участь у різних справах 221-го Відділу УНС, як найбільшої нашої організаційної клітини в ЗДА і Канаді, що нараховує 2.050 членів.

Поза всім тим приходилось мені репрезентувати УНС на всіх важливіших імпрезах місцевих організацій, витрачаючи на це немало часу.

На протязі звітних чотирьох років я зорганізував 285 нових членів, прислужившись тим до зросту наших лав і до забезпечення майбутности нашого об'єднання.

За всі ті успіхи я щиро вдячний усім тим побратимам, що ідейно співпрацювали зі мною, допомагаючи мені виконувати обов'язок перед союзовою громадою, перед нашою прибраною Батьківщиною - Америкою та перед нашою далекою, рідною Україною.

Головний радний Тарас Шпікула усно завважив, що не буде повторяти справ, поданих ним у його півтори-сторінковому звіті. Підкреслює, що впродовж останніх чотирьох років зорганізував він 285 членів, а впродовж своєї Союзової діяльности понад 1,600 членів придбав для УНСоюзу. За всі свої успіхи висловлює подяку всім, хто помагав йому працювати та сповняти обов'язки супроти УНСоюзу, прибраної Батьківщини та нашої дорогої батьківщини України.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО І. ОДЕЖИНСЬКОГО

24-та Конвенція УНСоюзу в Клівленді зробила на мене велике враження, яке не легко описати чи навіть переповісти. Зовсім слушно називають її делеґати „нашим соймом". На такій конвенції, поруч організаційних, обговорюється справи всієї нашої української спільноти в Америці та Канаді, і схвалюється відповідні рішення та резолюції для загального добра. Очевидно, що на конвенції вибирається і новий провід організації, який керуватиме нею протягом чотирьох довгих років.

Як „новак" прибув я з далекої Філядельфії на 24-ту Конвенцію, маючи вже в тому часі за собою певні організаційні успіхи, привіз теж зі собою велике побажання: бути вибраним до ради директорів моєї великої організації. І вже четвертого дня моєї участи в конвенційних нарадах мої мрії перестали бути мріями, коли моє прізвище опинилося поруч інших членів новообраного проводу. Не думав я, що моя радість так коротко триватиме, бо зараз же після вибору я усвідомив, які великі обов'язки та яку моральну відповідальність накладає на мене моє нове становище. Я вповні здавав собі справу, що в своїй майбутній чотирирічній праці я маю виправдати себе з наложених мені обов'язків, і в такий спосіб відплатитися і дати моральне вдоволення тим всім Вельмишановним Паням і Панам Делеґатам, які віддали мені свої голоси. Не менш морально зобов'язаним почувався я світлій пам'яті покійного предсідника п. Дмитра Галичина, який так вірив у мене і мої організаційні здібності, який в часі конвенції висловився за допущення „свіжої молодечої крови" до проводу нашої організації. Таким чином клівлендська конвенція у великій мірі вплинула на мою працю в чотирьох міжконвенційних роках, а слова покійного Дмитра Галичина, який закликав союзовців змагатися за ріст і розвиток, за краще майбутнє нашої великої організації, стали дороговказом на моєму новому шляху.

Моя праця впродовж 4-ох років звітового періоду мала ввесь час передусім організаційний характер і була скерована виключно на приєднування нових членів. Я брав активну участь у всіх проголошуваних Головним Урядом кампаніях, а про вислідн цих кампаній доволі багато писалося на сторінках „Свободи".

В 1958 році приєднав я до нашої організації 219 нових членів і здобув чемпіонат з нагоди 65-літнього ювілею „Свободи", в 1959 році приєднав 155 членів, в 1960 році — 83 членів і в 1961 році — 107 членів.

Моя праця на пості головного урядовця у звітовому часі пройшла під знаком суто союзової праці з її позитивним громадсько - суспільним успіхом. Як головний радний, я брав активну участь в житті Відділів Філядельфійської округи, вдержуючи тісний контакт та співпрацюючи з відділовими урядовцями. Зокрема приємно відмітити позитивну співпрацю з заслуженим союзовцем, головним контролером д-ром В. Ґаланом.

Я брав участь в засіданнях Окружної Ради Відділів, давав поради та інформації для організаторської праці, рекомендуючи способи та методи для приєднування нових членів, оперті на власному досвіді.

Як член Головної Ради, я виконував свої обов'язки завжди з думкою солідно попрацювати для добра і розвитку нашої організації, завжди йдучи назустріч Екзекутиві УНСоюзу.

Не менш активно доводилось мені брати участь в житті 153 Відділу ім. Л. Мишуги, де я від першого дня його заснування в 1956 році виконую функцію секретаря, працюючи для добра його членів. Відділ на час конвенції досягне круглого числа 700 членів.

Обов'язки, які визначені статутом для головного радного та відділового урядовця, стараюся виконувати сумлінно, точно й в міру моїх можливостей якнайкраще.

Устно головний радний Іван Одежинський сказав, що мас честь належати до тієї категорії людей, які менше говорять, а більше роблять, а тому його звіт буде короткий. Я хочу тільки сказати, каже Одежинський, що використовую увесь свій вільний час для праці на добро УНСоюзу. Працюю систематично, день за днем, тиждень за дижнем, рік за роком, чи це конвенційний рік чи ні. Моя систематична й безперебійна праця принесла добрі плоди.

REPORT OF WILLIAM B. HUSSAR, SUPREME ADVISOR

At this time I would like to take this opportunity to thank the delegates of the 24th UNA Convention at Cleveland ,Ohio, for the confidence they placed in me in re-electing me to the office of Supreme Advisor.

The following are some of my activites in which I participated for the good of the Ukrainian National Association:

On Saturday, June 4, 1958, on the 25th Anniversary of the Communist starvation of Ukraine Parade, more than 1,000 people marched through the streets of Rochester, carrying small paper replicas of the blue and yellow banner of the Ukrainian flag with black streamers. The parade ended at the Rochester Chamber of Commerce Building where the Honorable Kenneth B. Keating spoke. I acted as Marshall of the parade. William Andrushkin, Esq., President of the Rochester Branch of the Ukrainian Congress Committee, was Chairman. A Memorial Concert took place after the parade.

At the request of the President, Mr. D. Halychyn, I attended the Ukrainian Orthodox League Convention on July 19 — 20, 1958 at Johnson City, New York. On behalf of the UNA, I extended greetings to the delegates and banquet guests.

At the request of the Secretary, Mr. J. Padoch, I attended the 25th Anniversary of the Ukrainian National Home at Syracuse, New York. In the evening a meeting of UNA Branch officers from Utica, Rome, Auburn, Rochester, and Syracuse was held.

November 8, 1958, I attended the Golden Jubilee of St. Josaphat's Society, Branch 217, of Rochester, New York. Guest speaker for this affair was the President, Mr. D. Halychyn. A meeting was held with officers from Auburn, Syracuse, Herkimer, Elmira and Rochester.

At the request of the President, Mr. D. Halychyn, I attended the "diamond ring" banquet given to members of Branch 38 who have been members of St. Nicholas Home for 25 years.

The next day I attended the dedication of a Memorial bulit for the members of the Cymbrak Fallat Post of Auburn, New York, who lost their lives in World War II.

May 17 and 18, 1959 I attended the Ukrainian Youth League of North America Sports Rally at Troy, N.Y. Trophies were donated by the UNA. The distinct honor was afforded me to present the trophies to the winners.

At the request of the President, Mr. D. Halychyn, I attended the 300th Anniversary celebration of the Battle of Konotop, sponsored by the Four Freedoms Organization of Binghamton, New York.

On Labor Day Weekend in 1959 the Ukrainian Youth League of North America held its Convention in Rochester, New York. Friday night, before the Convention, a UNA meeting was held with Branch representatives from Buffalo, Auburn, Syracuse and Rochester, New York attending. This meeting was also attended by many of the Supreme Officers, and the editors of Svoboda and Weekly. After the meeting Mr. Halychyn dedicated a mural of an Ukrainian painting painted by a local artist at the Ukrainian Civic Center, Branch 316 of the UNA.

Saturday morning, as General Chairman of the Ukrainian Youth League Convention, I officially opened the Convention. From a survey taken at this convention, we found that 65 per cent of the delegates were members of the UNA, and 3 per cent of the delegates were not members of any fraternal organization. This is where the American-born can help by becoming members of the UNA. I also am pleased to hear that many of the American-born are becoming members of the UNA, so that they may benefit from the use of Soyuzivka. I know that in Rochester, many have joined for this reason.

On September 18 and 19, 1959 I represented the UNA at the Golden Jubilee ecelbration of the second largest UNA Branch in Rochester, Branch 316. Approximately 500 people attended the banquet.

November 8th, at the request of the President, Mr. D. Halychyn, I attended the Golden Jubilee celebration of St. Josaphat's Ukrainian Catholic Church, Rochester, New York. Guest speaker for this affair was His Excellency, the Most Reverend Ambrose Senyshyn, Bishop of Stamford, now Archibishop-Metropolitan of Philadelphia.

On December 6th, I was chairman of the 65th UNA Anniversary celebration held in Rochester. Guest speaker was UNA Vice-President, Mr. Joseph Lesawyer. In the evening, a District meeting was held with officers from the Rochester, Auburn district.

In May I had the honor to represent the UNA at the Ukrainian Youth League Sports Rally in Auburn, New York. Those attending this affair witnessed Ukrainian youth in one of our best organized sports programs. Boys basketball teams from Syracuse, Johnson City, Auburn, Utica and Rochester participated. I think that we should stress programs of this type for our UNA youth.

Summer months found me visiting Western Pennsylvania, and I was very well pleased with the UNA progress in Ambridge, Pa., and was pleased to see the National Home at Aliquippa, Pa.

In September 1960, I attended the Ukrainian Youth League Convention in New York City. This affair was attended by many members of the Supreme Officers and members.

In October, I was invited to attend the banquet of Ukrainian Sitch, Branch 39, of Syracuse, New York. An interesting program was arranged for the members with Dr. Padoch acting as guest speaker. In the evening a meeting of Branch officers was held. Officers attending were from Utica, Rome, Little Falls, Auburn, Herkimer, Binghamton, Johnson City, Fulton, and Rochester, also Syracuse, New York. Many questions were answered by the Secretary. I believe that meetings of this nature help the officers in increasing their knowledge of the UNA and the changing conditions.

On November 5, there was a District meeting in Buffalo. Mr. Roman Slobodian, Supreme Treasurer, was present.

On November 6, Rochester, Auburn district meeting was held.

All the UNA Branches in Rochester and vicinity, as well as the Rochester Branch of the Ukrainian Congress Committee of America sponsored a Concert in connection with the Taras Shevchenko 100th anniversary. A total of $1,600.00 was raised for the Taras Shevchenko Memorial Committee. I was honored to be the chairman of the drive. Rochester's goal is set at $10,000.00. In a short time that goal will be reached.

At the request of the President, Mr. Joseph Lesawyer, I attended the New York State Fraternal Congress on April 20, 1961 in Buffalo, New York.

In August I was present at the opening of the Ukrainian Cultural Courses at Soyuzivka and I was most impressed by the way that these courses were conducted. I wish that each delegate could be present and see for himself the good these courses do for Ukrainian youth, and the benefit they get from them. My son was a student at these courses.

Labor Day weekend 1961 I attended the Ukrainian Youth League Convention in Scranton, Pa., and took active part in the discussion of many problems.

This year, on January 27, 1962, I attended the 10th anniversary of the Ukrainian American Sports Club in Rochester. This is the Sports Club that in 1957 played for the United States Amateur Championship in St. Louis, Mo. Mr. Andrew Jula, Supreme Advisor from Ambridge, Pa., was guest speaker.

February 3, 1962 I attended the 25th anniversary of St. Ann's Society, Branch 324, of the UNA. At the banquet I extended greetings from the UNA Rochester-Auburn district. Guest speaker for this occasion was Supreme Advisor, Miss Anna Chopek. Miss Chopek spoke to about 450 people.

My activities, other than being Supreme Advisor, are many. I hold the position of Secretary of Branch 289, Chairman of the Taras Shevchenko Monument Memorial Fund of Rochester, President of the Ukrainian Youth Club of Rochester, member of St. Josaphat's Ukrainian Catholic Church Committee, and Controller of the Ukrainian American Club of Rochester, Inc.

It was a great loss to the Ukrainian people and to the UNA when our late President, Mr. D. Halychyn, passed away. I hope that this great man will always be remembered by everyone. He was a great Ukrainian; one who gave much of his time to the UNA.

In conclusion, I wish to extend my appreciation to the members of the Executive Board, the Editors of Svoboda and The Ukrainian Weekly, for the cooperation and consideration they have given me.

To the assembled delegates of this convention, may I extend best wishes for a most successful and worthy convention, and that upon your return to your homes, you will help your local officers in carrying out the burden that may fall unto them in the future.

I have enjoyed working for the UNA, and I do want to thank all the local Branch Officers for the cooperation that was always given me in the past.

Покликаний до слова головний радний Василь Б. Гуссар сказав, що до свойого друкованого звіту не мас нічого додати, хіба те, що він виконував совісно всі обов'язки, наложені на нього Статутом та Головним Екзекутивним Комітетом.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ АННИ ЧОПИК

З великим жалем усвідомлюємо ми, головні урядовці УНСоюзу, що не прийдеться нам звітувати на цій Конвенції перед нашим довголітнім бл. пам'яті паном Галичиним, але віримо, що духом він є між нами.

31-го березня 1961 р. я була присутня на надзвичайних зборах Головного Уряду і на похороні нашого незабутнього предсідника бл. п. Д. Галичина.

Вернувшися до Бостону, я виголосила промову про його життя і діяльність на спомина льних зборах 374-го Відділу 30-го квітня 1961 р., і на зборах 307 Відділу, 2-го липня 1961 р. Я була присутня на трьох річних засіданнях Головного Уряду, на яких брали активну участь, стараючись з'ясувати всі справи для добра УНСоюзу та його членів, як також була присутня на всіх зборах мого Відділу і брала активну участь в його праці.

В жовтні 1959 р. Відділи УНС в Бостоні влаштували 65-літній Ювілей - Бенкет УНСоюзу в Манґер готелі. На тім бенкеті я була тостмайстром, а д-р Падох виголосив головну промову. Я також подбала, щоб на бенкеті був присутній голова Массачусетс Сенату, п. Джан Пауер.

У 1960 р. в нашій Окрузі, яка обіймає Відділи 238, 307 307 та 374 в Бостоні, Відділ 224 в Сейлемі, Відділ 178 в Манчестері і Відділ 122 в Тавнтоні, Масс, почалася велика праця, що значно скріпила братську любов між Відділами і піднесла співпрацю в користь УНСоюзу.

27-го березня і 18 липня я була присутня на зборах Окружного Комітету, де уклали плян союзового фестину. На цім фестині я виголосила реферат в англійській мові. Фестин випав дуже добре.

В листопаді 1960 р. відбулися спеціяльні збори Округи, на які був запрошений тоді місто - предсідник Лисогір. На цю оказію я приготовила виставку видань УНСоюзу — „Свободу", „Веселку", „Український Тижневик" в англійській мові, як також книжки: History of Ukraine, Ukraine in the 20th Century, Mazeppa, Ukrainian Literature, Taras Shevchenko, Ivan Franko, і т. д. Виставка заінтересувала присутніх. На зборах я виголосила реферат про діяльність Союзу.

У вересні 1961 р. я брала активну участь у влаштуванні спільного пікніку Відділів 374 та 307-го і разом з головними радними Кокольським і Давискибою заохочувала гостей вступати до УНСоюзу. Я роздала всім присутнім брошуру „Факти про УНС". Вислідок передконвенційної кампанії на терені Бостону Відділи 238, 374 і 307 виказали великий прибуток членів.

У серпні 1958 р. я допомогла в здобутті фондів на вислання члена Відділу 307 на курси, що відбувались на Союзівці, а також займалася контестом від Т-ва Українських Професіоналістів для вибрання курсанта на курси. Також була присутня в 1958, 1959 і 1960 роках на відкритті та закінченні курсів.

У березні 1959 р. я брала участь з бл. п. Дмитром Галичиним на переслуханні в Стейт Гавзі в Бостоні у справі Uniform Fraternal Insurance Code.

Поза союзовими справами я промовляла на святах Незалежности, на святах Тараса Шевченка, які влаштовував Відділ УККА в Бостоні. Також була учасницею делеґацій губернаторів стейту Массачусетс і до посадника Бостону.

На 19-го листопада 1961 р. я була запрошена на посвячення і відкриття дому СУМА, і промовляла там на бенкеті в англійській мові.

У вересні, жовтні й листопаді 1961 р. я заступала довголітнього секретаря 307-го Відділу під час його недуги і до вибрання нового секретаря. Цей довголітній секретар, кількаразовий делеґат на союзові конвенції, який защепив в мені українського духа і любов до праці в користь українського народу, був мій батько Ілія Чопик, що відійшов на вічний спочинок 13-го жовтня 1961 року.

Поза працею в Бостоні я, на припоручення Головного Уряду, склала привіт конвенції Ліґи Католицької Молоді, яка відбулася в Гартфорді, Конн., в жовтні 1958 р.

В жовтні 1959 р. я виголосила реферат в Українсько-Американському Горожанському Клюбі в Клівленді, Огайо. 29-го травня 1960 р. я виголосила реферат в англійській мові на 30-літнім Ювілеї „Запорозької Січі" Відд. 206 у Вунсакеті, Р. Айленд, а 3-го лютого 1962 р. на припоручення Головного Уряду, виголосила реферат на 25-літнім Ювілеї Т-ва св. Анни, Відділу УНС в Рочестері, Н. Й., в присутності 500 гостей.

Я була присутня на двох конвенціях Ліґи Української Молоді і Т-ва Українських Професіоналістів.

На закінчення свого звіту складаю щиру подяку шановним Делеґаткам і Делеґатам 24-ої Конвенції, які вибрали мене до Головного Уряду, і дякую всім урядовцям за їх щиру співпрацю зі мною.

Тож працюймо далі у тій високій натузі, як працював наш незабутній головний предсідник св. п. Дмитро Галичин, і єднаймося в Союзі, як він нас єднав.

Головна радна адв. Анна Чопик до писаного звіту в українській мові додала слідуюче звідомлення в англійській мові:

I would like to express my sincere thanks for the confidence you had in me, in electing me to the office of Supreme Advisor.

During my period of office I participated in all the meetings of the Supreme Assembly, worked on all activities sponsored by my Branch and by the Regional Committee, we arranged for banquets, picnics, concerts etc. As Supreme Advisor I represented the UNA on various occasions, anniversary, concerts, Banquets in Boston as well as at the jubilee of Zaporozhka Sitch Branch in Woonsacket, R. I., in Youngstawn, Ohio at Ukrainian American Citizens banquet, in Rochester, N. Y., on the occasion of their 25th Anniversary, and at the Ukrainian Catholic Youth League.

I have been part of delegations appearing before Governors and Mayors on the occasion of Ukrainian Independed celebrations. I have been present at the openings and closings of the cultural courses.

Permit me to make a few observations as to the Board of Supreme Advisors. The Board is a great potential asset which is not having used to its full capacity. They could be used among other things very effectively in visiting the smaller branches in their terrritories and in neighboring territories. The only contact these branches ever have with the Executive Board is with the Supreme Secretary in the matter of sending dues. A visit from an Advisor, with the publicity in connection therewith would give the branch a shut in the arm and would be of benefit to the UNA both from a membership as well as a public relations stand-point.
new heights.

The future of our membership depends upon our leadership. I urge you to use your votes wisely in electing a well qualified Executive Board Controllers and Supreme Advisors so that our Association may continue to grow, and to reach

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Листопадові Роковини в Йонгставні, Огайо

Листопадові Роковини відзначено в нас Академією, яку влаштував Відділ УККА 25-го листопада. Академію відкрив і проводив нею адв. Михайло Юрчишин, голова Відділу УККА. Наші діти заспівали американський гимн, а о. монс. Лев Адамяк, парох української кат. церкви, сказав вступне слово. Майже ціла програма Академії була зложена з виступів наших дітей та молоді. Сестри Орися і Маруся Штинь, разом з мамою, панею Катериною Штинь, гарно заспівали дві стрілецькі пісні „Накрила нічка" та „Колись дівчино мила". Юний сумівець Василь Гевко заграв з чуттям на скрипці сольо „Аве Марія" при фортепіяновім супроводі юної сумівки Люби Грицак. Мандолінова оркестра Юного СУМА, під диригентурою Василя Гевка бадьоро заграла три українські пісні, а місцева пластова група виставила дві діточі сценки. В першій з них, „Пригода в лісі" виступали: Ярчик Горбачевський, Любця Бурий, Мартуся Штинь і Тарас Глива. Маруся Штинь була рецитаторкою. В другій „Зірвалася хуртовина" ролю матері виконувала Віра Бурий, а ролю сина Гриць Соломон, на тлі хору, який співав віповідні пісні. Декламації виголосили: Гриць Соломон, Ліда Соломон, Ксеня Луць та наймений з них, п'ятирічний Мирончик Ліщак.

Святочну промову на тему „Герої Листопада-безсмертні" виголосив гість з Канади, ред. Лев Т. Орлигора. В своїй патріотичній промові бесідник підчеркнув конечність якнайбільшої національної свідомости та гордости серед нашої спільноти, п'ятнував прояви всякого їх послаблення та вказував на наш обов'язок завершити успішно Листопадовий Чин.

Академію закінчено відспіванням всіми присутніми українського національного гимну.

Прикрасою та декорацією сцени занялися п. Степан Бурий і п. Дмитро Глива. Збирання добровільних пожертв перевели наші громадяни-сеньйори п. Михайло Мушинський і п. Дмитро Войтович та пані Мирослава Ліщак. Весь дохід з Академії призначено на Українських Інвалідів.

Перед Академією відслужив о. монс. Л. Адамяк в українській кат. церкві Панахиду за полеглих Борців за волю України.

Д-р Роман Стахура

Святкування Листопадового Зриву в Рочестері, Н. Й.

Заходом місцевого Відділу УККА Українська Громада в Рочестері, Н. Й., відзначила 44 роковини Листопадового Зриву 4-го листопада.

Рано в усіх українських церквах відправлено Служби Божі та Панахиди за Героїв Листопадового Зриву. О год. 6-ій вечером у залі Українсько-Американського Клюбу відбулася Святочна Академія при вщерть заповненій залі. Свято розпочато Американським Гимном у сольовім виконанні п. П. Якимишин при фортепіяновім супроводі п. І. Костинюк. Слідувала святочна промова, яку виголосив мґр. Р. Чорнобіль. Присутні були мило розчаровані оригінальним насвітленням Листопадових Подій прелеґентом, який казав, що такі події не муситься все насвітлювати тільки зі стереотипним відкриттям „І знову Листопад...".

„Якщо не було б Листопадового Зриву, то не було б також УВО, ОУН, і УПА, бо березові хрести, котрі рясно засіяли Українську Землю, дали духову підставу до побудови та розвитку тих організацій. 22-ий січня заперечив валуєвське гасло „не било, нет і бить не может" — а Листопадовий Зрив заперечив польське гасло „од можа до можа".

Пластун розв. Юрко Повх зі зрозумінням віддеклямував Л. Муровича „Ви дату різьбили". Відома наша співачка Люба Німців з глибоким чуттям відспівала „Айстри" та „Засумуй трембіто" Ніжанківського. Сподіваємося, що реакція публіки переконала пані Німців, що її частішу участь в наших національних імпрезах все мило прийматеме наша громада. Панна Христина Ковч вміло інтерпретувала вірш А. Курдидика „Стрілецька шапка". Мужеський хор „Сурма" під мистецькою бабутою диригента інж. Ярослава Матковського відспівав Лисенка „Забілілі сніги" та „Вязанку стрілецьких пісень", а на закінчення український національний гимн „Ще не вмерла Україна", в який включилися всі присутні.

М. Р-к

Апель комбатантів в Рочестері, Н. Й.

3-го листопада о год. 7 вечора відбулися сходини членів ОбВУА, УСС, Дивізійників і УПА в приміщенні школи при церкві св. Богоявлення, присвячені Роковинам Листопадового Зриву. Службу Божу за упокій душ полеглих героїв відправив парох Всч. о. Городецький. Після Служби Божої учасники удалися до шкільної залі, де апель склав голова ОбВУА Д. Хоптяк, запросивши до слова бувшого учасника тодішніх подій д-ра Лева Рубінбера, котрий виголосив реферат на тему: „Світлі дні Листопадового Зриву", після реферату Д. Хоптяк візвав до однохвилинної мовчанки для вшанування пам'яті полеглих героїв. Після закінчення офіційної частини відбулася товариська гутірка при скромній закусці.

Білик Іван

● **Обговорення виставки Володимира Ласовського,** влаштованої тепер в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку, відбудеться в суботу, 22-го грудня ц. р., в приміщенні Клюбу. Участь в обговоренні візьмуть проф. Л. Кузьма і проф. А. Малюца. Початок о год. 8-ій веч.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. Лева ФЕДОРОВИЧА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в ПОНЕДІЛОК, 24-го ГРУДНЯ 1962 року, в українській кат. церкві св. свщ. ЙОСАФАТА в ТРЕНТОНІ, Н. Дж., на яку запрошує Рідних та Знайомих

РОДИНА

Загальні Збори Союзу Українських Хорів Америки (СУХА)

17 листопада відбулись в Ню Йорку Перші Звичайні Загальні Збори Союзу Українських Хорів Америки з участю хорів-членів: „Дніпро" — Клівленд, Огайо (2 делег., 4 голоси), „Думка" — Ню Йорк, Н. Й. (7 делеґ. 7 голосів), „Кобзар" — Філядельфія, Па. 5 дел. 6 голос.), „Сурма" — Шикаґо, Ілл. (1 делеґ. 4 голоси), „Трембіта" — Нюарк, Н. Дж. (6 делеґатів 6 голосів).

Шіночий хор 22-го Відділу Союзу Українок Америки в Шикаґо виправдав відсутність своїх делеґаток. Болюче вражала відсутність представників тих хорів, що ще не приступили до СУХА, хоч вони діють успішно недалеко місця осідку Союзу, і хоч їх запрошувано.

Ділова і товариська атмосфера Зборів причинилась до успішного їх перебігу протягом 5-ох годин. Збори розпочались точно о 10-ій год. ранку реєстрацією делеґатів, що їх на час відкриття Зборів було 21, вони заступали 5 хорів із 5-ти стейтів Америки, або кругло 300 хористів. Відкрив Збори та ствердивши їх правосильність, уступаючий голова Союзу, п. А. Осадца віддав пошану всім тим діячам української музично-співочої культури, що протягом останніх трьох років відійшли у вічність; їх усіх, разом із поіменно вичисленими Романом Савицьким, Омеляном Плешкевичем, Левом Туркевичем, Миколою Фоменком і Богданом Карпевичем, учасники Зборів пом'янули в хвилині мовчання.

Незвичайно справно та швидко Збори впорались із усіми вступними формальностями. Обраний голова Зборів п. Александер Левицький („Кобзар") очолив Президію та покликав до звітів уступаючі органи Союзу. Звітували: голова — п. А. Осадца, секретар — п. М. Кулинич, скарбник — п. Я. Гузар, бібліотекар — п. І. Жуковський (усі з „Думки") та мистецький керівник — п. А. Рудницький („Кобзар"). Оплесками прийняли присутні заяву п. В. Ренера (Товариський Суд), що протягом трьох років діяльности СУХА не було ніяких товариських спорів, отже Судові нема про що звітувати. Про проведену контролю діловодства звітував за Контрольну Комісію п. Л. Крушельницький („Думка"), що ствердив зразкову працю всіх діловодів. Він же, після короткої дискусії над звітами, запропонував уділити абсолюторію уступаючій Управі з признанням і подякою за совісне та жертвенне ведення справ СУХА в найважчій, піонерській стадії життя організації. Збози внесок прийняли одноголосно.

Після перерви, яку виповнив делеґатам обід у гостинниці Народного Дому, Збори обрали керівні органи СУХА на нову трирічну каденцію: До Управи ввійшли пп. Л. Крушельницький („Думка") — голова; І. Ільницька („Кобзар"), — 1. містоголова; В. Трухлий („Сурма"), — 2. містоголова; М. Кулинич („Думка"), секретар; О. Питляр („Трембіта"), заст. секретаря; Я. Гузар („Думка"), скарбник; З. Легедза („Думка"), бібліотекар; А. Осадца („Думка") та Д. Стулковський („Кобзар"), заступники; А. Рудницький — мистецький керівник СУХА.

Контрольна Комісія: пп. О. Утриско („Трембіта"), С. Шуган („Думка"), О. Татунчак („Кобзар"). Товариський Суд; пп. М. Лабунька („Думка"), А. Левицький („Кобзар"), Д. Місько („Дніпро").

Дискусія над звітами, справа місця осідку СУХА, членська вкладка та вільні внески дали делеґатам нагоду обговорити багато проблем Союзу Українських Хорів Америки. Дрібні справи полагоджено рішеннями, важливіші ж — вирішуватиме життя, праця й постава поодиноких хорів-членів. Завдання СУХА зачинають щораз ясніше зарисовуватись, а диктує їх нам ніхто інший, тільки наша поневолена Батьківщина, де українська пісня втрачає все більше свою волю; її заглушує окупант, заміняючи дзвінкий голос кобзи-бандури крикливими звуками чужого нам „баяна". Репертуар професійних і аматорських (народних) хорів заповнений творами чужої нам культури. ще тільки народний примітив має сякі-такі права, а й його подають слухачам поруч із піснями чужими, щоб таким чином зменшити питому вагу української духової скарбниці. В 1959 році повстало в Україні „Хорове Товариство Української РСР" (в тому ж самому році повстав Союз Українських Хорів Америки), але назване Товариство не отримало від київського уряду ні фондів, ні видавничих засобів. (СУХА розпочав працю з позиченими 100 долярами.) Невеличка громада закоханих в українську пісню людей, об'єднаних у СУХА, взяла на себе відвагу дати змогу цій пісні залунати в вільному світі так, щоб її почули і тут і там; щоб почули її в повній красі, непофальшовану та підроблену під чужий смак. 9-го грудня СУХА, а разом з ним і все українське громадянство великого Ню Йорку віддало поклін великому Миколі Лисенкові, і залунали тоді його безсмертні твори, його могутні кантати, його генієм прикрашені та доповнені віщі слова Тараса: „Наша дума, наша пісня не вмре, не загине!" Чи дозволить окупант зробити те саме хоровим колективам України?...

Учасники Перших Загальних Зборів СУХА й їхні хори усвідомлюють вагу Союзу та глядять у майбутнє під кутом вимог, що їх нам ставить перед очі жахлива дійсність України. Хай же й інші українські хори Америки, особливо ж їх проводи ще раз передумають справу їх співпраці з СУХА. Віддаль від місця осідку СУХА можна легко перемогти, творючи „Центри СУХА" для окремих Метрополій. Фінансові труднощі поодиноких хорів управа СУХА братиме до уваги, коли нараховуватиме членську вкладку. СУХА не буде накидувати хорам форм і засягу їх діяльности, а навпаки допомагатиме їм у різних формах. СУХА плянує видавати свій журнал, що допомагатиме хорам статтями українських музикологів, та що закріплюватиме працю поодиноких хорів. СУХА дбатиме про те, щоб наші хори пачали засвоювати нові цінні твори українських композиторів, писані по-сучасному, але непозбавлені українського елементу.

Ті й подібні аспекти праці наших українських хорів були продискутовані в вільній виміні думок на Загальних Зборах СУХА. Треба вірити, що нова Управа СУХА, зложена з людей, що хочуть працювати і знають, що й як робити, після своєї трирічної каденції звітуватиме перед делеґатами, які репрезентуватимуть не три сотні, а щонайменше три тисячі українських співаків-хористів.

М. Г.

Зірвали бомбою берлінський мур

Берлін. — В Західньому Берліні до поліційної станиці зголосилися три німці, які заявили, що вони тількищо підклали під мур ганьби недалеко американського перехідного пункту „Чарлі" сильну бомбу; вони зголошують це — заявили — щоб уникнути людських жертв при вибуху. Поліція миттю поїхала на вказане місце й замкнула туди доступ публіки та скерувала рух на бічні вулиці. В 5 хвилин після того зізнання на поліції, вибухла бомба, яка пробила в мурі велику діру, вибила вікна в довкільних домах та знищила таблиці з перест053орогою, що там кінчається американська зона міста. Зараз потім по східньому і західньому боці місця замаху появились поліційні стійки. Західньо-берлінська поліція не допускала публіки до місця замаху. За короткий час східньо-берлінська поліція привезла двері, якими закрила пробитий отвір в мурі. Західньо-берлінська поліція арештувала тих трьох мужчин, що перевели атентат на мур.

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними та Знайомими, що в Шикаґо, Ілл., дня 29-го листопада 1962 року, по короткій та важкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоївся в Бозі, на 63-му році життя, наш Найдорожчий

МУЖ, ТАТУСЬО і ДІДУСЬО

бл. п. Володимир ЗАХАРІЯСЕВИЧ

бувший директор шкіл на Рідних Землях. Покійний походив з Вишатич, коло Перемишля.

Панахиди відбулися дня 1-го і 2-го грудня 1962 року, в пох. заведенні п. Канюка в Шикаґо.

Похорон відбувся дня 3-го грудня ц. р., з катедри св. о. Миколая і тіло Покійного перевезено на греко-кат. кладовище.

Горем прибиті:

КАТЕРИНА — дружина
МИРОСЛАВА — дочка з мужем МИРОСЛАВОМ САЛДАН
МАРТУСЯ і РОМЧИК — внуки
ЗЕНОВІЙ — син з дружиною ВІРОЮ
ДАРУНЯ і АНДРІЙЧИК — внуки

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС...

(Закінчення із стор. 1-шої)

рік, в якому припадає 70-річчя союзового органу „Свобода" та 30-річчя англомовного „Українського Тижневика" і 10-річчя ініціятиви в справі дитячого журналу „Веселка". Екзекутива була однозгідна, що подібно, як 70 років тому від „Свободи" вийшла ініціятива для заснування УНСоюзу й як тоді в піонерських часах „Свобода" була головним організаційним засобом і для УНСоюзу і для всієї Американської України, так і тепер 70-річчя „Свободи" найкраще буде відзначити новими організаційними зусиллями для УНСоюзу. Вже від початку 1963-го року в цьому напрямку буде поведена відповідна акція і кампанія. Плянується окремі нагороди і відзначення для найбільш успішних учасників цієї організаційної кампанії для відзначення 70-річчя „Свободи".

Відповідну увагу приділила Екзекутива справам „Союзівки", що їх з'ясував п. Й. Лисогір. Згідно з його звітом, „Союзівка" в цьому році здобула новий рекорд у своїх оборотах, що переходять суму $230,000.00, у порівнянні з $217,000.00 минулого року, отже ці прибутки збільшилися на 6 відсотків. Збільшилися також і видатки, бо ціни за побут на оселі залишилися ті самі, що попереднього року, а видатки збільшилися. На оселі закінчено вже будову великого павільйону, як також закінчена вже будова нової, стилевої каплиці, для якої потрібне ще тільки відповідне внутрішне устаткування. Благословення нової каплиці повинно б відбутися, в порозумінні з нашою церковною Владою, з кінцем травня 1963-го року. В новому сезоні в 1963-му році буде відкритий також пам'ятник гетьманові Іванові Мазепі у виконанні артиста-скульптора проф. Сергія Литвиненка. Пам'ятник буде поставлений перед віллею „Київ" та разом з пам'ятником Тарасові Шевченкові підкреслюватиме український виховний характер оселі. Вирішено також справу продовжування дитячих таборів та курсів українознавства на Союзівці. В новому 1963-му році табори триватимуть, як і в попередніх роках, по три тижні і відбудуться: для дівчат від 22-го червня, для хлопців від 14-го липня, а курси, що триватимуть чотири тижні, почнуться 4-го серпня.

Екзекутива також вислухала та прийняла до відома звідомлення про стан публікації англомовної Енциклопедії Українознавства та ряду інших публікацій та їх плянування, як також обміркувала ряд інших проблем, що стоять перед УНСоюзом і американсько-українською громадою та винесла відповідні рішення.

● **В Голливуді** помер у віці 63-ох років від недуги пістряка славний актор Чарлз Лотон. Він найбільше вславився в історичних фільмах. Майже рік боровся він проти пістряка і перейшов операцію, але не переміг недуги.

Головна Рада Братства УСС

ділиться сумною вісткою, що дня 14-го грудня 1962 року в Ню Йорку відійшов у Вічність

✝

св. п. д-р ЛЕВ ГАНКЕВИЧ

почесний член Братства УСС.

●

Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ в ЗДА

ділиться зі всіми своїми Членами та братніми Організаціями в цілому світі сумною вісткою, що в дні 14-го грудня 1962 року в Ню Йорку помер відданий правний оборонець членів Організації Українських Націоналістів перед польськими судами, визначний АДВОКАТ

✝

д-р ЛЕВ ГАНКЕВИЧ

ХАЙ БОГ НАДГОРОДИТЬ ЙОГО ДУШУ ВІЧНИМ СПОКОЄМ!

●

Складаємо цією дорогою щирі співчуття Достойній РІДНІ, КРЕВНИМ та ПРИЯТЕЛЯМ Покійного.

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА

ТОВАРИСТВО ПРАВНИКІВ УКРАЇНЦІВ у ЗДА

ділиться сумною вісткою, що 14-го грудня 1962 року в Ню Йорку, на 82-му році трудолюбивого життя, відійшов у Вічність

✝

сл. п. д-р ЛЕВ ГАНКЕВИЧ

був. заступник голови й діючий голова УНР ЗУНР, голова Союзу Українських Адвокатів, член Управи Адв. Палати у Львові, визначний український правник і блискучий оборонець у проти українських політ. процесах, перший голова і почесний член Т-ва Правників Українців у ЗДА, видатний український політ. і громадський діяч на Батьківщині та на еміґрації.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

●

РОДИНІ й ДРУЗЯМ Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА

Короткі вістки

● **В Нюбергу, Ореґон,** збережений дім, в якому 88 років тому народився був колишній президент Герберт Гувер. Коли Гувер мав 6 років, помер його батько, а три роки пізніше померла його мати, і молодий Гувер жив із своїм дядьком д-ром Генрі Мінторном. Той дім тепер є музеєм ім. Гувера, і в ньому зберігається все в такому стані, як було 80 років тому.

● **Про 6,722-ох індійських вояків** нема ніякої вістки. Вони належали до військових залог і частин, що їх китайські комуністи відрізали від контактів з Індією під час свого останнього наступу. Тоді згинуло 197 індійців, 291 було ранених, а 361 потерпіли внаслідку морозів та браку відповідного одягу. Кілька тисяч вояків передістались назад до Індії, але про долю близько 7,000 нічого не відомо — заявлено офіційно.

● **На Флориді** заборонили на 10 днів вивозити цитрусові овочі, щоб не вивезли померзлих та не зіпсували добру славу цитрусам, які вирощують на Флориді. Заборона триває до 27-го грудня ц. р. Треба рахуватися з тим, що цитрусові овочі подорожчають.

Українська Літературно-Мистецький Клюб Ню Йорк

З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю, дня 21-го грудня ц. р. відбудеться авторський вечір поета Василя Барки. Розділ з нової книжки „Вершник неба" читає автор. У другій частині вечора буде відтворений запис музики, базований на поезії Василя Барки і скомпонований Яром Ласовським у його ж виконанні на скрипці. Ця музична точка буде попереджена читанням поезій Василя Барки, які дали спонуку для створення цих музичних композицій. Початок о год. 8-ій веч.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду Ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їй кращу будучність, а нашій громаді у вільнім світі нового свідомого члена.

В. Ласовський

ЧЕРГОВА ВИСТАВКА ОБРАЗІВ

Дай Боже, щоб в цілому нашому громадському житті ми спостерігали оті показники постійного зростання, які у мистецькому відношенні так переконливо і радісно вітають відвідувачів виставок жіночої образотворчости, організованих 64 Відділом Союзу Українок в Ню Йорку. Ці виставки увійшли вже в традицію. Колись у підсумках здобутків нашої спільноти у вільному світі встановлення цієї традиції річних образотворчих виставок, буде віднесене до ряду одного з кращих починів наших організацій.

Як сказано, цьогорічна виставка, безумовно, і загальним рівнем і мистецькими досягненнями поодиноких учасниць, у порівнянні до минулорічної виставки, насовує багато рефлексій. А це тому, між іншим, що учасниці, елемент дуже різноманітний і з погляду віку і мистецької освіти ну, і що дуже важливе, спроможности безперебійної праці над самодосконаленням.

Тут рядом з літньою уже мисткинею, яка пізненько почала мистецьку освіту в школі Л. Кузьми, молода професіоналістка, формована вже американською академією, тут і професіоналістка з широковідомим іменем в нашому малярстві, а поруч якийсь нововідкритий талант, яскравий талант самоучки, закопаний на глухій провінції.

Подібна строкатість і в стилях. А може не так строкатість, як радше широке розставлення формальних бігунів. Від чистого афігуративізму до тематичних композицій експресіоністичного а то й суто реалістичного порядку. А якщо вже мова про тематизм і сюжетність, то справедливо треба признати, людська фігура частіше з'являється в полі зору наших мисткинь, як на сусідській, „конкуренційній" виставці ОУМА, що проходила в той же сам час.. Порівнюючи з попередніми виставками помітний відхід від етюдної імпровізованости в бік складніших і композиційних і технічних проблем. Це дуже відрадне явище і саме воно дає мені підставу до ствердження, що крива росту мистецької якости виставок С.У йде угору.

При всіх позитивах, виставка, на мою думку виявляє одчу відємну рису, над якою треба призадуматись. В проміжку між двома широко розставленими бігунами формальних якостей, мало, дуже мало посередніх. Мало деформізму по лінії виразности, мало розмаху і відваги для яскравішого і щирішого самовияву. А хотілося б, щоб саме на такій виставці і відвага і щирість і розмах стали каталізаторами в процесах розкривання духових питоменностей жінок - мистців і не ставали стимулом до „відпрацювання" чоловічої бравури і затирання існуючих, якби то не казати, меж, поміж двома відмінними світовідчувальними світами: — жіночим і чоловічим.

В цій побіжній оцінці виставки образів, організованої Союзом Українок, годі вдаватися навіть в найпобіжнішу оцінку поодиноких учасниць. Тому годі поіменно називати чи авторів чи їх твори, які нажаль помітно обнижують загальний, значний рівень виставки (на щастя їх дуже мало). А все ж я радив би в майбутньому ввести в організування подібних виставок певне селекціонування праць при допомозі жюрі. Жюрі настільки безстороннього й справедливого, що змогло б дати перевагу талановитим творам початківців над маломистецькими бизнесовими продуктами професіоналів.

Незвичайно вдалою імпрезою пов'язаною з виставкою, є її обговорення мистецтвознавцями. Детальний аналізі, якій піддавали експонати мистці А Малюца і Л. Кузьма, напередодні закриття виставки, прислухувалася численна авдиторія. Для мене і рівень критичних зауважень і пильність та вважливість, з якою їх вислухували приявні, стали притокою до оптимістичних міркувань. Адже є ще у нас люди, які віддають свій час і наснагу такому неприбутковому „бизнесові", як мистецтвотворення, є люди, які не в барах, не за телевізіями чи подібними „культурними" розвагами, тільки в споживанні мистецтва і поглиблюванні пізнання його, знаходять приємність і рекомпенсату за сірі будні нашого не так уже радісного життя Словом культурні люди не зовсім таки у нас перевелися.

Участь у виставці взяли такі жінки - мистці: Ванчицька Оксана, Винників-Нижник Іванна, Витанович Дзвенислава, Гердан-Заклинська Оленка, Зарицька-Омельченко Софія, Зелінська Христина, Княгиницька-Душенко Тетяна, Кононенко-Трофимовська Олена, Король Ірена, Костів Дарія, Лада Софія, Лісовська Зоя, Луцишин Катерина, Лучаковська-Аристронг Роксолина, Мазепа Галина, Мирошниченко Галина, Мирошниченко Стефанія, Морозова Людмила, Оленська - Петришин Аркадія, Палевич Богданна, Петеш Софія, Погребінська Наталія, Раковська Ніна, Сомко Надія, Стефанів Наталія, Сушків - Грицан Лідія, Шепарович Ореста, Шухевич Ірина.

• **Нюйоркські правники** домагаються, що стейтова леґіслятура повинна ухвалити закон, згідно з яким всі автоводії повинні переходити лікарську перевірку здоров'я щотри роки, яка повинна бути умовою до продовження дозволу на їзду.

Шевченківський цикл Лисенка у Філядельфії у виконанні Теодора Терена

Майже невідомі західній публіці твори Миколи Лисенка, батька української музики, та геніяльного композитора. Твори Лисенка рідко виконувані на міжнародній естраді. Микола Лисенко, названий „примітивом" одним „модерністом" на еміграції, донедавна і в СССР не втішався прихильністю, починає бути витіснюваний з репертуарів хорів, солістів та альбомів платівок, таким сахариновим сміттям як „Рушничок", чи „Взяв би я бандуру".

Теодор Терен, оперний співак - баритон, провадить, вживши суто американського вислову, „самітну кампанію для поширення творів Лисенка", як не серед чужинців, то серед молодшого покоління.

Елементи „кампанії" Терена, — це: гарної краски баритон, металевий в форте і шовковий в піяно; глибоке зрозуміння твору; Великий Лисенківський репертуар (ніхто із сучасних українських співаків не дав циклічного виконання творів Лисенка) та мистецька зрілість і досвід.

Програма, виконувана приблизно рік тому в Ню Йорку, і повторена у Філядельфії, зложене виключно із пісень до тексту Шевченка, що є короною творчости Лисенка, дала змогу Теренові показати широкий діяпазон інтерпретаційних засобів та бездоганну техніку.

Повна резиґнації, з вибухом болю і розпачу при кінці „Мені однаково", достойне, але без тепла „Учітеся"... пророча „За думою дума" із мажорним світлим закінченням; медитативна „Буває іноді старий", коротке, але драматичне „Огні горять" та „Косар", якого можна порівняти напругою лиш до „Ерлькеніґа" Шуберта (з тим, що „Косар" страшніший своєю макабричною безтурботністю аж до хвилини, коли поет пророкує свою смерть) входили в першу частину програми.

В другій частині після ліричних „Ой по горі ромен цвіте" та „Якби зустрілись ми знову", ця остання дуже цікава своїми модуляціями; гіркої „Не женися на багатій" та ідилічної „Садок вишневий", які дають слухачеві передишку після „Косаря". Терен виконав чорири героїчні пісні: „Ой чогож ти почорніло", „Гомоніла Україна", „Гетьмани", та „Ой Дніпре, мій Дніпре", сповнені патосу, гордости, бр'язкоту шабель та закликів до боротьби.

Мушу додати ще, що заля в речиталю Терена у Філядельфії, а саме Етікел Сосаєті на Ріттенгавз Сквері, відповідала атмосферою речиталеві. І ще одна думка на закінчення: Чи аж не проситься ціла така програма на довгограйну платівку, і яку можна б розіслати по музичних бібліотеках, та відділах при університетах в ЗДА і Канаді?

Ярополк Ласовський

В. Пастушок — учасник конвенції шкільних директорів в Питсбурґу

25 - 27 жовтня відбулася в Питсбурґу, в готелі Гілтон 66-та річна конвенція шкільних директорів і секретарів стейту Пенсилвенія, в якій взяло участь понад дві тисячі делеґатів. Чи не єдиним американцем українського походження, учасником цього збору, був відомий американсько - український діяч і бизнесовець із Честер, Па., Василь Пастушок. У Честер він втішається пошаною і впливами в місцевих політичних і міських установах.

Конвенція рекомендувала задержати в цьому стейті „високошанований і сильно побажаний звичай цього стейту" — відмовляти у вселюдних школах молитву перед кождоденним шкільним навчанням.

П. Василь Пастушок, зложив при цій нагоді візиту своєму приятелеві в недалекому Ембрідж, Па., Всеч. о. Миколі Федоровичу, співробітникові „Свободи", пароховi УПЦеркви св. Володимира

А. Б.

„Шестикрилі" — курінь старших пластунок радить . . .

24 листопада, коли ціла Америка святкувала „День Подяки", група старших пластунок „Шестикрилі" влаштувала в Клівленді свій осінній з'їзд. Поз'їжджалися молоденькі дівчата з усіх сторін Америки, а навіть із Канади. Рада була довірочна, крім самих „Шестикрилих" ніхто не міг там бути. Навіть преси не допустили. Зате просили всіх і вся на свою забаву, що відбулася в репрезентативній залі готелю Лейк Шор.

Тяжко працювали дівчата, щоб все йшло гладко, весело і, щоб гості були вдоволені А гості дійсно дописали. Крім місцевих, що льояльно помогли успіхові, було багато молоді з-поза міста. Казали мені, що майже всі пластуни приїхали допомагати. Бачила я і Буриверхів і Бурлак і Крилатих і Сіроманців. А що вже Лісових Чортів, то й не полічити. Був і їх провідник із Дітройту, славний Тарас, якого показала мені тремтлива „Шестикрила". Його заслуга, що зібрав хлопців і привіз у далекий Клівленд — шептала дівчина і провожала його ласкавим оком. О півночі п. М. Кавка представив громадянству усіх дівчат з куреня „Шистикрилих", а вони заспівали свою курінну пісню. Було гарно, весело і була нагода стрінутися українській молоді. А й корисно теж було, бо може курінь врешті доробиться свого прапора.

Успіх був, дівчата тяжко напрацювалися. Дійшла до мене вістка, що їх курінна по забаві 24 години без перерви . . . . спала. Хай вийде їй це на здоров'я !

І. К.

Посмертні згадки

Анна ДРОЗДА з дому Демчак — членка Т-ва „Сокіл", Відд. 218 УНСоюзу в Кемпбел, Огайо, померла в дні 1-го грудня 1962 р., на 70-му році життя. Покійна походила із села Стефкова, пов. Лісько, Зах. Україна. До Америки прибула 45 років тому. Покійна пережила свого чоловіка тільки три місяці. Полишила у смутку трьох синів: Івана, Стефана і Михайла, дві доньки: Марію і Анну та 8 внуків. На Україні полишила братів та сестри. Похорон відбувся 4-го грудня ц. р., з укр. кат. церкви на цвинтар Кальварія, при участі Родини, Приятелів та Членів Відділу. — В. Ій П.!

С. Бурий, секр.

Варвара ЄЛЕКОНІЧ — членка Б-ва св. о. Миколая, Відд. 167 УНСоюзу в Толідо, Огайо, померла в дні 6-го грудня 1962 року, проживши 59 років. Покійна народ. в Calumet, Pa., а до Толідa прибула 33 роки тому. Полишила у глибокому смутку чоловіка Юрія, три доньки, двох синів, 3 сестри, 4-ох братів на 7 внуків. Похорон відбувся 10-го грудня ц. р., з пох. заведення до укр. кат. церкви св. Михаїла в Росфорді, Огайо, при участі Родини, Членів Відділу. С-ва Непор. Зач. Преч. Діви Марії, Приятелів та Знайомих на цвинтар Calvary Cemetery. — В. Ій П.!

Ів. Вельґан, секр.

Микола КИСІЛЬ — видатний союзовий діяч 374 Відд. УНСоюзу в Бостоні, Масс., помер в суботу, 24-го листопада 1962 року, на 73-му році життя. Покійний народився 1889 р., в селі Жнятин, пов. Сокаль, Зах. Україна. Покійний був одним із основників 374 Відділу та довголітнім його предсідником і секретарем. Крім союзової праці, Покійний завжди знаходив час для церковної і громадської праці, тому був широко відомим та шанованим громадянином української Громади в Бостоні. Покійного похоронено в дні 27-го листопада цього року із каплиці пох. заведення до української кат. церкви Насв. Серця Христового, та опісля на цвинтар. Осиротив Покійний дружину Юлію, двох синів, дві доньки та 13 внуків. — В. Й. П.! — Відділ 374 УНСоюзу замість квітів на могилу Покійного зложив $10.00 на Наукове Товариство ім. Шевченка.

• **Особисті прибутки в жовтні** збільшилися на $1.7 більйона і становили $447 більйона в річному відношенні.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 21-го ГРУДНЯ 1962:

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Збори Т-ва „Українська Січ", Відд. 170, в год. 6:00 веч., в УНДомі, при 90 Фліт вул. Проситься довжних членів прибути на Збори та вирівняти свої вкладки, щоб можна було замкнути книжки на Річні Збори. — І. Грабар, секр.

БАЙОН, Н. Дж. — Річні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 281, в год. 7:30 веч., в залі УНДому, при 37 East 23rd St. В програмі: звіти Управи і Контр. Комісії та вибір нової Управи на 1963 рік. — І. Довгань, секр.

СУБОТА, 22-го ГРУДНЯ 1962:

НЮАРК, Н. Дж. — Річні Загальні Збори Т-ва „Чорноморська Січ", Відд. 14, в год. 7:30 веч., в січовій залі. Проситься численно прибути на Збори, на яких буде вибір нової Управи на 1963 рік. Крім цього проситься членів вирівняти всі членські вкладки. — М. П. Отрок, секр.

МІЛВОКІ, Виск. — Річні Збори Т-ва ім. І. Франка, Відд. 103, в год. 7:00 веч., в церковній залі при Савт 11-та вул. і Вест Вашингтон. Проситься членів прибути на Збори в цілі вибору нової Управи на 1963 р. — Управа.

НЕДІЛЯ, 23-го ГРУДНЯ 1962:

ДІТРОЙТ, Миш. — Річні Загальні Збори Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 292, в год. 1:30 по пол., в УНДомі. Проситься всіх членів прибути на Збори. В програмі Зборів: звіти уступаючої Управи та вибір нової Управи на 1963 рік. Проситься рівнож вирівняти свої залеглі вкладки. — Управа.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Річні Збори Т-ва „Подільська Січ", Відд. 8, в год. 2:00 по пол., в церковній залі при Chestnut St. Просимо членів вирівняти всі членські вкладки. На Зборах будуть звіти уступаючої Управи та вибір нової Управи на 1963 рік. — П. Герасимів, предс. В. Мандзій, секр.

РОСФОРД, Огайо. — Річні Збори Відд. 235, в год. 2:30 по пол., в Укр. Амер. Клюбі. На Річних Зборах буде відчитання двох звітів, як також вибір нової Управи на 1963 рік. — М. Масник, предс.; Л. Бобак, кас.; Ів. Шестак, секр.

Куртіс Бей, Мд. — Річні Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 81, в год. 2:00 по пол., в церковній залі. Проситься всіх членів прибути на Збори та вибрати нову Управу на 1963 р. Рівнож проситься вирівняти свої членські вкладки. — А. Блавцяк, секр.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Приймається ОГОЛОШЕННЯ Святочних Побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи на зустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань. Ціни оголошен:

1 цаль	через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль	через 2 шпальти	5.00
2 цалі	через 2 шпальти	10.00
3 цалі	через 2 шпальти	15.00
4 цалі	через 2 шпальти	20.00
5 цалів	через 2 шпальти	25.00
6 цалів	через 2 шпальти	30.00

ТАРЗАН, ч. 4959. Клопіт із носіями . . .

Після ультіматуму Лейка сафарі продовжувалося, і, надсподівано, Діяна Вітні переминилася в згідливого компаньйона . . .

Два томливі тижні притупили згадку про дрібні образи і вона була помічною співпрацівничкою, коли вони заглиблювалися в незнану територію.

Аж однієї ночі виникла нова проблема. — портери настрашилися, — стверджував Ален. — Дурниця, — легковажно відповіла панна Фостер. — Пообіцяйте їм подвійні платні, щоб ішли далі.